

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Průběžné hodnocení Programu THÉTA

Obsah

Seznam tabulek	3
Seznam grafů	3
Seznam zkratk	4
Manažerské shrnutí	5
Úvod a metodika evaluace	7
Představení programu THÉTA	7
Průběžná evaluace programu THÉTA	8
Stručný popis metodiky evaluace	8
Analýza a závěry průběžného hodnocení programu THÉTA	12
EO1: Statistické zhodnocení programu včetně naplňování kvantitativních indikátorů programu	12
EO2: Naplňování prioritních výzkumných cílů (témat) programu THÉTA	13
Program THÉTA a aktualizovaná Státní energetická koncepce	17
EO3: Pokrytí potenciálně vhodných institucí, struktura uchazečů a absorpční kapacita	17
Absorpční kapacita v rámci řízených rozhovorů	20
EO4: Odborné zaměření projektů podaných do programu THÉTA a překryv s ostatními programy TA ČR	20
Komplementární pohled k otázce překryvů poskytují výstupy desk research.	23
EO5: Naplňování cílů jednotlivých podprogramů a vzájemné vztahy mezi nimi	24
EO6: Role aplikačního garanta	26
EO7: Životní cyklus projektu v rámci ISTA, struktura dat v rámci ISTA	31
EO8: Vnímání administrativní náročnosti programu na straně příjemců a poskytovatele	35
Návrhy a doporučení	38
Použité zdroje a literatura	39
Seznam příloh	40
Příloha č. 4: přehled shluků obsahově/tématicky podobných projektů programu THÉTA	41

Seznam tabulek

Tabulka 1: Základní charakteristiky dotazníkového šetření	9
Tabulka 2: Základní charakteristiky řízených rozhovorů	10
Tabulka 3: Časový harmonogram evaluace	10
Tabulka 4: Evaluační matice	11
Tabulka 5: Naplňování základních kvantitativních indikátorů	13
Tabulka 6: Počty/podíly podpořených projektů TK01–TK03 dle oborů číselníku ISVaV/CEP	21
Tabulka 7: Shluk “doprava – vodíkové technologie”	22
Tabulka 8: Distribuce programů s projekty podobnými k projektům podpořeným v programu THÉTA	24
Tabulka 9: Nejčastější druhy výsledků v podprogramech a veřejných soutěžích	25
Tabulka 10: Pozitivní stránky aplikačního garantství	28
Tabulka 11: Negativní stránky aplikačního garantství	29

Seznam grafů

Graf 1: Propojení oborově PVC s činností organizací řešitelů (%)	14
Graf 2: Zaměření projektů na PVC (%)	15
Graf 3: Expertní zázemí a kapacita k navýšení stávajícího počtu řešených projektů (%)	16
Graf 4: Kapacity aplikačních garantů ke garanci dalších projektů na obdobné PVC	16
Graf 5: Graf spolupráce mezi institucemi v rámci programu THÉTA	18
Graf 6: Vnímání konceptu aplikačního garantu ze strany řešitelů	27
Graf 7: Vnímání konceptu aplikačního garantu ze strany aplikačních garantů	28
Graf 8: Průměrný kontakt mezi AG a řešiteli (dle řešitelů)	29
Graf 9: Průměrný kontakt mezi AG a řešiteli (dle AG)	30
Graf 10: Uživatelská přívětivost informačního systému ISTA (%) z pohledu řešitelů	32
Graf 11: Uživatelská přívětivost informačního systému ISTA (%) z pohledu hodnotitelů	32
Graf 12: Hodnocení dostupnosti help desk podpory (%)	34
Graf 13: Hodnocení způsobu a kvality proškolení k ISTA (%)	34
Graf 14: Administrativní náročnost programu THÉTA v porovnání s obdobnými programy (%)	36

Seznam zkratk

AG – aplikační garant

ASEK – Aktualizovaná Státní energetická koncepce

AV ČR – Akademie věd ČR

CEP – Centrální evidence projektů (součást ISVaV, viz níže)

EO – Evaluační okruh

FORD – Fields of Research and Development (klasifikace oborů)

GA ČR – Grantová agentura ČR

ISTA – Informační systém Technologické agentury ČR

ISVaV – Informační systém výzkumu, vývoje a inovací

KaTA – Kancelář Technologické agentury ČR

MPO – Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

NCK – Národní centra kompetence

OP PIK – Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost

OP VVV – Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ORJK – Identifikátor organizační jednotky (např. fakulty v rámci univerzity)

PP – Podprogram

PS – Pracovní skupina

PVC – Prioritní výzkumný cíl

RIV – Registr informací o výsledcích (součást ISVaV)

SET plán – Evropský strategický plán pro energetické technologie

SÚJB – Státní úřad pro jadernou bezpečnost

VaVal – Výzkum, vývoj a inovace

VS – Veřejná soutěž

Manažerské shrnutí

Program THÉTA je zaměřen k naplnění vize transformace a modernizace energetického sektoru v souladu se schválenými strategickými materiály České republiky. **Cílem průběžné evaluace programu THÉTA** bylo vyhodnotit nastavení programu a jeho dosavadní výsledky a následně poskytnout doporučení, směřující k efektivnějšímu fungování tohoto programu, případně programu navazujícího.

Charakter a struktura programu THÉTA se vyznačuje řadou specifik, jedná se především o následující:

- obsahové zaměření projektů je usměrňováno pomocí **prioritních výzkumných cílů (PVC)**,
- program je členěn na tři **podprogramy** podle zaměření a cílů projektů,
- klíčovým elementem z hlediska nastavení programu a řízení jeho průběhu je **pracovní skupina (PS)**, v níž jsou zapojeni zástupci resortů, pracovníci TA ČR a další subjekty,
- v procesu přípravy a realizace projektů sehráli významnou roli **aplikační garanti**.

Evaluace programu THÉTA, která vycházela z jeho cílů a specifického zaměření, byla prostřednictvím evaluačních otázek zaměřena především na statistické zhodnocení programu, naplňování jeho prioritních výzkumných cílů, na strukturu uchazečů a absorpční kapacitu programu, na odborné zaměření programu a překryv s ostatními programy, na životní cyklus programu a jeho administrativní náročnost.

Základním zjištěním evaluace je skutečnost, že v programu THÉTA je zapojena většina stěžejních institucí (zapojena více než desítka klíčových institucí, pouze jednotky méně významných institucí, které byly v předchozích letech příjemci podpory ve VaVal v oblasti energetiky, dosud nepodaly návrh projektu do programu), cíle programu jsou naplňovány v očekávané míře (počet aktuálně podpořených projektů (159) dosahuje v současnosti 53 % plánovaného počtu) a zatím se nevyskytly žádné závažné problémy ohrožující realizaci programu.

Z pozitivních zjištění, na základě evaluačního šetření, lze uvést následující fakta:

- nastavování prioritních výzkumných cílů v gesci resortů je v současné době poměrně dobře zvládnuté,
- program je oborově dobře zakotven, překryvy v tematickém zaměření projektů programu THÉTA a jiných programů jsou minimální,
- cíle jednotlivých podprogramů jsou v zásadě naplňovány, tematické vymezení podprogramů je logicky zdůvodněné a příjemci akceptované,
- zapojení aplikačních garantů do přípravy a realizace projektů bylo hodnoceno většinou řešitelů jako funkční a přínosné,
- systém ISTA ve srovnání se systémy ostatních poskytovatelů dobře podporuje životní cyklus návrhu projektu a následně realizaci projektu.

Z negativních zjištění, které mají dílčí charakter, uvádíme následující:

- v počátku realizace programu se vyskytovaly dílčí problémy v komunikaci mezi resorty při vytyčování PVC u podprogramu 1,
- v několika případech žadatelé nesprávně zařazovali své návrhy projektů mezi podprogramy 2 a 3,

- přibližně polovina řešitelů projektů zastává názor, že by množství vyžadovaných dat/informací mělo být (částečně) zredukováno,
- za administrativně náročné jsou považovány změny v rozpočtu a změnová řízení.

Evaluace programu THÉTA rovněž odhalila některé skutečnosti, které jsou důležité pro jeho další fungování. Jedná se o následující:

1. **Průměrná intenzita podpory za program činí za první tři veřejné soutěže 73,8 %**, což přesahuje cílovou hodnotu 70 % o 3,8 procentního bodu. To znamená, že uplatněná intenzita podpory je dosud vyšší, než cílová hodnota příslušného indikátoru programu.
2. **Velká většina návrhů projektů (84 %) je ve veřejných soutěžích zaměřena na prioritní výzkumné cíle.** To je bezpochyby ovlivněno skutečností, že s necelou třetinou řešitelů byly prioritní výzkumné cíle komunikovány již před vyhlášením veřejné soutěže. V tomto ohledu se jeví jako žádoucí upravit pravidla vytyčování PVC tak, aby to bylo transparentní a korektní pro všechny potenciální uchazeče o účast v programu.
3. Mezi příjemci podpory v programu THÉTA hrají klíčovou roli veřejné VŠ a firmy, které se angažují v oblasti jaderné energetiky. **K nejvýznamnějším dle frekvence účasti a spolupráce na projektech patří:** České vysoké učení technické v Praze, Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, ÚJV Řež, a. s.
4. **Program THÉTA nevykazuje pozorovatelnou míru duplicity** s jiným programem podpory ve VaVal a jeho míra překryvu s ostatními programy podpory ve VaVal je velmi nízká.
5. Většina (75 %) řešitelů projektů vyslovila názor, že administrativní náročnost programu THÉTA je srovnatelná, resp. přibližně na stejné úrovni jako mají podobné programy.

Evaluace rovněž **odhalila některé příležitosti** z hlediska Technologické agentury ČR, např. pohled na aplikační garanty jakožto potenciální zdroj hodnotitelů projektů.

Zároveň některá zjištění z programu THÉTA neplatí jen výlučně pro tento program, ale mají obecnější charakter, např. administrativní náročnost změnových řízení, značný rozsah vyžadovaných údajů od uchazečů. Z tohoto důvodu by bylo vhodné je **řešit systémově, napříč jednotlivými programy.**

Úvod a metodika evaluace

Představení programu THÉTA

Program THÉTA je programem Technologické agentury ČR, který je zaměřen na modernizaci energetického průmyslu včetně výzkumu ve veřejném zájmu a energetických strategií. Byl schválen usnesením Vlády ČR dne 19. 12. 2016 s trváním v letech 2018 až 2025 a umožňuje projekty s maximální délkou řešení až 8 let. V říjnu roku 2019 byl program upraven. Šlo však pouze o formální změny, které vycházejí z úpravy názvosloví týkající se aplikovaného výzkumu a od listopadu 2019 platí tedy nové znění programu. Obě verze jsou veřejně dostupné na webových stránkách TA ČR.¹

Zaměření programu vychází z (aktualizované) Státní energetické koncepce ČR. Projekty by měly přinést poznatky, které pomohou ovlivnit fungování a rozvoj české společnosti v kontextu probíhající evropské integrace a světové globalizace v oblasti energetiky.

Cílem programu je ve střednědobém a dlouhodobém horizontu přispět k transformaci a modernizaci energetického sektoru v souladu se schválenými strategickými materiály.

Program je rozdělen na tři podprogramy dle zaměření a rozsahu na:

- **Podprogram 1 (PP1) – Výzkum ve veřejném zájmu,**
- **Podprogram 2 (PP2) – Strategické energetické technologie,**
- **Podprogram 3 (PP3) – Dlouhodobé technologické perspektivy.**

Cílem PP1 je zkvalitnění řízení v odvětví energetiky ze strany veřejné správy a tvorby strategických a koncepčních dokumentů. Spadají sem zejména projekty zaměřené na výzkum a vývoj v oblasti spolehlivosti a technologického rozvoje jaderných zařízení, energetické regulace.

PP2 usiluje o naplnění vize transformace a modernizace energetického sektoru, a to prostřednictvím podpory výzkumu v oblasti energetických technologií a systémových prvků s vysokým potenciálem pro rychlé uplatnění v nových produktech, výrobních postupech a službách.

V neposlední řadě PP3 cílí na dlouhodobé technologické perspektivy v energetice, které budou realizovány prostřednictvím výzkumných a vývojových aktivit zejména výzkumných organizací. U projektů v PP3 se neočekává okamžitá aplikace, ale zejména podpora systémových energetických řešení.

V případě PP1 a PP3 se jedná o nový koncept iniciovaný TA ČR, podobně jako institut *aplikačního garantství*, které má za cíl větší důraz na uplatnění výsledků v praxi.

Celkové výdaje státního rozpočtu jsou 4 000 mil. Kč a jsou stanoveny na základě analýzy absorpční kapacity a vyhodnocení stávajících veřejných soutěží relevantních pro obor energetiky. Předpokládaná průměrná

¹ [Program na podporu aplikovaného výzkumu THÉTA s účinností do 31. 10. 2019](#)

[Program na podporu aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací THÉTA s účinností od 1. 11. 2019](#)

intenzita podpory je 70 % za celý program THÉTA. Nejvyšší povolená intenzita podpory na projekt je v případě PP1 a PP3 100 %, u PP2 je to 80 %.

V programu THÉTA probíhá realizace projektů ze tří veřejných soutěží. Aktuálně je vyhlášena 4. veřejná soutěž², v rámci které jsou přijímány návrhy projektů. Konkrétní a aktuální informace jsou vždy zveřejněny na webových stránkách TA ČR³.

Průběžná evaluace programu THÉTA

Realizace průběžné evaluace vychází z harmonogramu plánovaných evaluací Programu THÉTA a její zadání a konkrétní zacílení schválilo předsednictvo TA ČR dne 1. 10. 2020. Následně byla evaluace zahájena v říjnu 2020 a pokračovala do konce března roku 2021, kdy byla předsednictvu TA ČR předložena finální verze Závěrečné zprávy včetně všech příloh.

Zjištění a doporučení plynoucí z této evaluace poslouží nejen pro případnou úpravu již probíhajících veřejných soutěží, ale zejména jako podklad při přípravě dalších VS, které budou každoročně vyhlašovány až do roku 2023.

Hlavním cílem evaluace bylo **zmapování a zhodnocení současného stavu a směřování programu, identifikace funkčních a efektivních částí životního cyklu projektů** v programu THÉTA či naopak **poukázání na limity současného stavu**, zejména na ty, které jsou klíčové z hlediska naplňování cílů programu. Vedlejším záměrem bylo také další poznání inovačního ekosystému v ČR z perspektivy aplikovaného výzkumu se zaměřením na energetiku.

Evaluační tým byl složen z interních i externích pracovníků TA ČR, kteří mají pestré odborné zaměření, což umožnilo zapojení různých kvantitativních a kvalitativních přístupů.

Struktura předložené Závěrečné zprávy vychází ze schváleného evaluačního designu a postupně odpovídá na osm stanovených evaluačních otázek. Podrobné výstupy z dílčích analýz hodnocení jsou obsaženy v jednotlivých přílohách.

Stručný popis metodiky evaluace

Evaluační otázky pro vyhodnocení programu THÉTA vycházejí z cíle a záměrů evaluace a jsou na ně navázány metody sběru a zpracování dat, cílové skupiny pro empirická šetření.

EO1: Jaké je statistické zhodnocení programu včetně naplňování kvantitativních indikátorů programu?

EO2: Dochází k naplňování prioritních výzkumných cílů (témat) programu THÉTA?

EO3: Jaké je pokrytí potenciálně vhodných institucí, struktura uchazečů a absorpční kapacita?

EO4: Jaké je odborné zaměření projektů podaných do programu THÉTA a překryv s ostatními programy TA ČR?

² Období pro podání návrhu projektů je v období od 11. 2. 2021 do 12. 5. 2021

³ <https://www.tacr.cz>

EO5: Dochází k naplňování cílů jednotlivých podprogramů a vzájemné vztahy mezi nimi?

EO6: Jak je nastavena a hodnocena role aplikačního garanta?

EO7: Jak je nastaven životní cyklus projektu v rámci ISTA, struktura dat v rámci ISTA?

EO8: Jaké je vnímání administrativní náročnosti programu na straně příjemců a poskytovatele?

Pro zpracování evaluace byla použita **kombinace kvantitativních a kvalitativních metod sběru a zpracování dat**. V dalším textu jsou podrobně popsány použité metody, cílové skupiny dotazovaných a velikost zkoumaných vzorků respondentů.

Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na naplňování prioritních výzkumných cílů, na roli aplikačního garanta, průběh realizace projektů a informační systém ISTA, administrativní náročnost programu. Cílovými skupinami k dotazování byli řešitelé projektů, aplikační garanti a oponenti (hodnotitelé) projektů, pro které byly vytvořeny příslušné verze otázek a dotazníků dle jejich participaci na realizaci projektů.

Dotazníkové šetření proběhlo prostřednictvím internetové aplikace *LimeSurvey*⁴ v období od 7. do 18. 12. 2020. U každé cílové skupiny byly osloveny všechny osoby k ní náležející. Počty oslovených osob, návratnost z dotazníkového šetření a počty získaných kompletních dotazníků v jednotlivých cílových skupinách jsou uvedeny níže v tabulce č. 1.

Tabulka 1: Základní charakteristiky dotazníkového šetření

Cílová skupina k dotazování	Počty oslovených/získaných odpovědí	Návratnost	Termín šetření
Řešitelé projektů	139 / 66	47,5 %	12/2020
Aplikační garanti	85 / 28	32,9 %	12/2020
Oponenti (hodnotitelé) projektů	120 / 45	37,5 %	12/2020

Polostrukturované rozhovory byly zaměřeny na získání podrobných informací ze všech evaluačních otázek. V tomto směru jsme do šetření zařadili všechny cílové skupiny participující na projektech. Jednalo se o vybrané zástupce TA ČR, členy pracovní skupiny programu THÉTA včetně tvůrců programu, řešitele projektů, zástupce aplikačních garantů, řešitele nepodpořených projektů.

Realizace rozhovorů proběhla následně po dotazníkovém šetření, přičemž jsme využili získané poznatky pro podrobnější a detailnější šetření na vybraném vzorku respondentů. Rozhovory proběhly distanční formou, při vlastním šetření jsme zaznamenali ochotu a zájem respondentů podělit se s námi o získané poznatky a zkušenosti.

Rozhovory proběhly v lednu 2021. Počty uskutečněných rozhovorů u jednotlivých cílových skupin jsou uvedeny níže v tabulce č. 2.

⁴ <https://www.limesurvey.org/>

Tabulka 2: Základní charakteristiky řízených rozhovorů

Cílová skupina k rozhovorům	Počet rozhovorů	Tazatel
Vybraní pracovníci TA ČR	2	V. Květoň
Členové pracovní skupiny/tvůrci programu	5	M. Víta
Řešitelé projektů	4	F. Knobloch
Nepodpoření řešitelé projektů	4	F. Knobloch
Aplikační garanti	4	Z. Holická

Desk research a řešerše dokumentů vycházely z programových dokumentů THÉTA, dosavadní statistiky z veřejných soutěží, standardních dat o projektech a uchazečích z ISVaV a z ISTA, dat z Helpdesku, zápisů ze zasedání Kontrolní rady TA ČR a Zprávy o plnění nástrojů Státní energetické koncepce ČR do roku 2020. Kromě standardních analytických postupů byly využity text miningové přístupy a analýza grafových dat.

Výsledky se především promítají do *Závěrečné zprávy* a v rozšířené podobě jsou uvedeny v příslušných přílohách.

Při zpracování kvantitativních dat byly využity základní deskriptivní a analytické statistické metody. Časový harmonogram evaluace je shrnut v tabulce č. 3.

Tabulka 3: Časový harmonogram evaluace

Termín	Charakteristika činnosti
9/2020	Schválení designu evaluace a evaluačního týmu
10/2020	Desk research, prvotní získávání a sběr dat (zejm. z ISTA, ISVaV a dalších veřejných rejstříků), Příprava empirických šetření.
11/2020	Desk research – text mining a tvorba souvisejících analýz Dotazníkové šetření – formulace otázek, příprava dotazníků
12/2020	Provedení dotazníkového šetření – sběr dat Vyhodnocení dotazníkového šetření Příprava otázek na rozhovory
1/2021	Vyhodnocení dotazníkových šetření Provedení rozhovorů s cílovými skupinami Desk research – zpracování podkladů do ZZ
2/2021	Vyhodnocení rozhovorů s cílovými skupinami Tvorba pracovní verze Závěrečné zprávy Dopracování příloh Závěrečné zprávy
3/2021	Dopracování finální verze Závěrečné zprávy (grafická a jazyková úprava)

Evaluační matice programu THÉTA

Níže uvedená evaluační matice vyjadřuje vztah mezi použitými evaluačními otázkami a typy šetření, které byly při hledání odpovědí využity, viz tabulka č. 4.

Tabulka 4: Evaluační matice

Evaluační otázky a Metody šetření programu THÉTA			
Evaluační otázka	Řízené rozhovory s	Dotazníkové šetření s	Desk research
EO1: Statistické zhodnocení programu včetně naplňování kvantitativních indikátorů programu			Analýza reportů z ISTA Statistika z VS
EO2: Naplňování prioritních výzkumných cílů (témat) programu THÉTA	Členy pracovní skupiny Řešiteli projektů	Řešiteli projektů Aplikačními garanty	Analýza reportů Text mining
EO3: Pokrytí potenciálně vhodných institucí, struktura uchazečů a absorpční kapacita	Řešiteli projektů Aplikačními garanty Potenciálními řešiteli		Analýza reportů
EO4: Odborné zaměření projektů podaných do programu THÉTA a překryv s ostatními programy TA ČR	Členy pracovní skupiny		Analýza programů v ČR Text mining
EO5: Naplňování cílů jednotlivých podprogramů a vzájemné vztahy mezi nimi	Členy pracovní skupiny		Analýza podprogramů
EO6: Role aplikačního garanta	Řešiteli projektů Aplikačními garanty Nepodpoření řešitelé	Řešiteli projektů Aplikačními garanty	
EO7: Životní cyklus projektu v rámci ISTA, struktura dat v rámci ISTA		Řešiteli projektů Oponenty	
EO8: Vnímání administrativní náročnosti programu na straně příjemců a poskytovatele	Pracovníky TA ČR	Řešiteli projektů	Data z Helpdesk Text mining

Analýza a závěry průběžného hodnocení programu THÉTA

Výsledky průběžného hodnocení programu THÉTA jsou uspořádány podle jednotlivých evaluačních otázek.

EO1: Statistické zhodnocení programu včetně naplňování kvantitativních indikátorů programu

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Průměrná intenzita podpory činí aktuálně 73,8 %, což je o 3,8 % více než vytyčený cíl. Počet aktuálně podpořených projektů (159) dosahuje v současnosti 53 % plánovaného počtu. Ke splnění cílů programu v nadcházejících veřejných soutěžích bude zapotřebí podpořit minimálně 141 projektů. Kritéria týkající se výstupů a minimální míry úspěšně dokončených projektů nejsou v tuto chvíli relevantní pro hodnocení.

Do programu THÉTA bylo podáno do současné doby 351 projektů, z toho **bylo podpořeno 45,3 % (159) projektů**. K 28. 2. 2021 bylo ukončeno řešení zatím u 15 projektů. Průměrná výše podpory na projekt je 15,5 mil. Kč, průměrná doba řešení 3,6 roku (roku řešení odpovídalo tedy průměrně 4,3 mil. Kč). Celkové náklady podpořených projektů dosahují 3 343 mil. Kč, z toho podpora činí 2 468 mil. Kč.

Kritéria splnění cílů programu formulovaná v textu programu jsou postupně naplňována, přehled poskytuje tabulka č. 5.

Průměrná intenzita podpory za program dosahuje 73,8 %, což přesahuje cílovou hodnotu o 3,8 procentního bodu. Třetí veřejná soutěž překračuje cílovou hranici 70 % jen lehce, a to konkrétně se 70,4 % průměrné intenzity podpory.

Celkově bylo v programu podpořeno 159 projektů, **do stanovené cílové hodnoty zbývá podpořit ještě 141 projektů**. Závěrečným oponentním řízením prošel zatím pouze jeden projekt, ten byl hodnocen klasifikací *projekt uspěl dle zadání*. Míra úspěšně dokončených projektů tedy v současné době není vypovídající.

Nově dosažených výstupů bylo k 31. 12. 2020⁵ právě 117, z toho 30 aplikovaných.

Celkově program THÉTA zaznamenal 419 účastí organizací, z toho 103 malých a středních podniků, 90 velkých podniků a 226 výzkumných organizací. Status (interního) aplikačního garanta mělo 144 z nich. Nejvíce (173) účastí pocházelo z Hlavního města Prahy, dále 61 bylo z Středočeského kraje a 58 z Jihomoravského kraje. Nejméně účastí pak zaznamenal Karlovarský kraj (1).

Nejčastěji zastoupenou organizací je České vysoké učení technické v Praze s 47 účastmi, dále následuje ÚJV Řež, a. s. a Centrum výzkumu Řež s.r.o. dohromady s 45 účastmi. S 23 účastmi je třetí Vysoké učení technické v Brně. Dále následuje Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava s 17 účastmi. Z veřejných podniků je zastoupen i ČEZ, a.s., s 6 účastmi a nulovou finanční podporou.

⁵Termín byl zvolen tak, aby korespondoval s údaji ve výročním zprávách.

Tabulka 5: Naplňování základních kvantitativních indikátorů

Indikátor	Cílová hodnota	Současná hodnota	Splněno na (%)
1. Průměrná intenzita podpory za program	70 %	73,8 %	94,9
2. Minimální počet podpořených projektů	300	159	53,0
3. Minimální míra úspěšně dokončených projektů	80 %	(100 %)⁶	(125,0)
4. Minimální počet dosažených⁷ výstupů	550	117	21,3
5. Minimální počet aplikovaných⁸ výstupů	440	30	6,8

Zdroj: Informační systém TA ČR, Informace o programech, Závěrečná oponentní řízení a Registr informací o výsledcích (RIV)

EO2: Naplňování prioritních výzkumných cílů (témat) programu THÉTA

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Realizace programu THÉTA je obsahově řízena stanovováním PVC pro jednotlivé podprogramy v každé veřejné soutěži.⁹ Nastavení PVC v gesci resortů je celkem dobře zvládnuté, dílčí problémy se vyskytují v komunikaci mezi resorty u vytyčování PVC u podprogramu 1.

Většina návrhů projektů (84 %) je ve veřejných soutěžích zaměřena na PVC, k tomu nepochybně napomáhá skutečnost, že s necelou třetinou řešitelů byly PVC komunikovány již před vyhlášením veřejné soutěže.

Většina (64 %) řešitelů projektů se zajímá i o další PVC a reálně uvažují o podání návrhů projektů, což svědčí o jejich volné kapacitě a výzkumných možnostech.

Program THÉTA je obsahově usměrňován prostřednictvím **prioritních výzkumných cílů (PVC)**, a to **diferencovaně ve všech třech podprogramech a v jednotlivých veřejných soutěžích**. Nastavení PVC, které mají klíčovou roli v realizaci záměrů programu, probíhá v gesci resortů a probíhá dle výpovědí dotazovaných cílových skupin (řešitelů, AG a hodnotitelů) relativně hladce. To ovšem neznamená, že je situace bezproblémová. Dílčí nedostatky byly shledány v komunikaci mezi resorty u podprogramu 1, u něhož také PVC mají největší důležitost a sehrávají dominantní úlohu. Nezanedbatelnou otázkou je rovněž granularita PVC, tedy jaká je míra detailu a srozumitelnosti, tzn., zda nejsou popsány příliš volně (obecně) a v jiných případech naopak příliš konkrétně. Celkově v tomto směru existuje mezi příjemci shoda ohledně míry

⁶ K 2.3.2021 zatím bylo provedeno Závěrečné oponentní řízení pouze jednoho projektu a výsledná známka je *B – Projekt uspěl podle zadání*. Jedná se tedy o úspěšně dokončený projekt.

⁷ Jedná se o stav ke 31. 12. 2020, primární zdroj je RIV, přehled je k dispozici [zde](#).

⁸ Aplikovaným výstupem pro tento účel považujeme II. Kategorie – Výsledky aplikovaného výzkumu dle [druhů RIV v roce 2016](#).

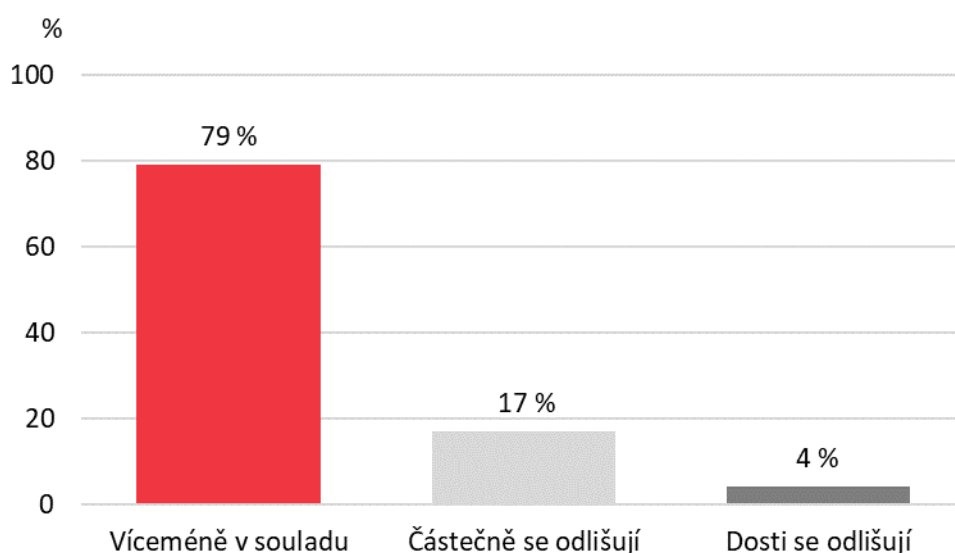
⁹ Prioritní výzkumné cíle pro jednotlivé veřejné soutěže lze nalézt na webových stránkách TA ČR:

<https://www.tacr.cz/?s=prioritn%C3%AD+v%C3%BDzkumn%C3%A9+c%C3%ADle>

obecnosti a konkrétnosti formulace PVC. Jen v jednotlivých případech se vyskytují názory, že by mohly být PVC formulovány ještě konkrétněji.

Pro realizaci programu THÉTA je důležité, jak oborově příslušné prioritní výzkumné cíle (témata) z programu THÉTA korespondují s hlavním zaměřením činnosti organizací podpořených i nepodpořených řešitelů. **Výsledky šetření u řešitelů ukazují, že v naprosté většině případů (79 %) vytyčené PVC jsou v souladu se zaměřením činnosti organizací řešitelů.** Pouze v části řešitelských organizací se jedná o částečné odlišení, tyto organizace mají ovšem trochu jiné zaměření. Zcela výrazné odlišení od PVC je typické pro zanedbatelnou část řešitelských organizací, což dokládá graf č. 1.

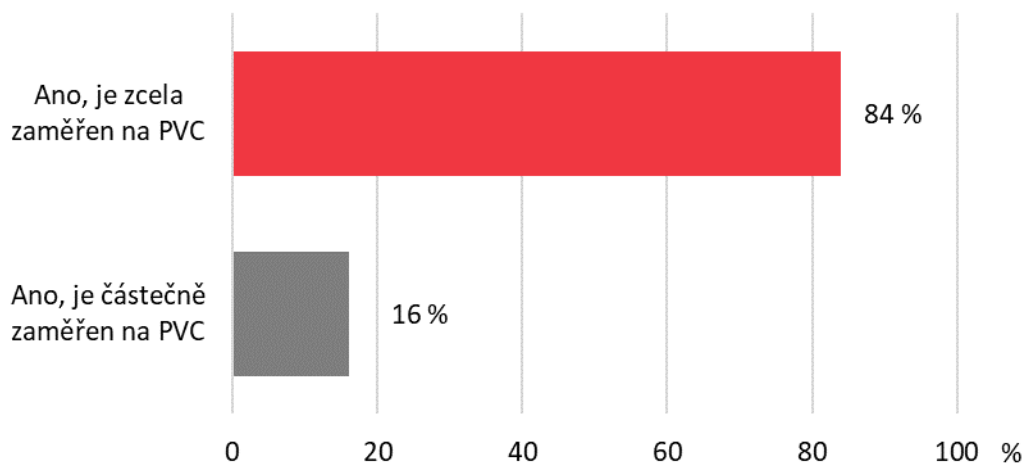
Graf 1: Propojení oborově PVC s činnostmi organizací řešitelů (%)

Na navazující otázku, zda **PVC programu THÉTA ovlivňují nějakým způsobem zaměření, práci a organizaci řešitelů**, nám řešitelé odpověděli diferencovaně. Přibližně polovina řešitelů uvádí, že PVC mají významný vliv na činnost organizací, umožňují jim pokračovat v dosavadním výzkumném zaměření a v navazujícím výzkumu. Druhá skupina řešitelů projektů uvedla, že PVC mají na činnost jejich organizací minimální vliv, a to z důvodu, že jejich organizace je zaměřena jiným směrem, případně na jiný druh výzkumu (základní výzkum) nebo výzkum/vývoj nepředstavuje v rámci jejich organizace hlavní náplň činnosti.

PVC, které jsou nedílnou součástí zadávací dokumentace, mají klíčovou úlohu pro **podávání návrhů projektů do veřejných soutěží**. Pro řešitele projektů (výzkumné organizace a podniky) není sice volba PVC povinná, nicméně za soulad návrhu projektu s nimi mohou získat důležité body v hodnotících kritériích veřejných soutěží. Z výsledků odpovědí řešitelů (84 %) vyplývá, že jejich návrh projektu byl koncipován tak, aby naplňoval konkrétní prioritní výzkumný cíl (PVC). Pouze 16 % řešitelů projektů uvedlo, že jejich návrh projektu naplňoval PVC jenom částečně, viz graf č. 2.

Graf 2: Zaměření projektů na PVC (%)

K těmto výsledkům je zapotřebí ovšem zcela korektně dodat, že s necelou třetinou řešitelů byly PVC komunikovány již před zpracováním návrhu projektu. To znamená, že se tím významně přispělo ke zvýšení podílu návrhů projektů zaměřených na PVC.

Příprava projektů do veřejných soutěží se realizuje na základě požadavků zadávací dokumentace, avšak vznik a promýšlení nových projektů má trochu jiný charakter. Podle výpovědí respondentů je situace taková, že se v řešitelských organizacích permanentně rozmýšlejí výzkumné projekty (jejich jádro, základní kontury), které se pak následně dopracují, případně se hledají spoluřešitelé. Pregnantně to vyjádřil jeden řešitel, který doslova uvedl: „V rámci našeho výzkumného programu máme neustále "v šuplíku" několik předjednaných hrubých návrhů projektů, u kterých se čeká na nalezení vhodného financování.“

Těmto skutečnostem odpovídá zjištěný fakt, že **většina řešitelů (78 %) měla projekt promyšlený předem, již před vyhlášením veřejné soutěže.** A zbylí řešitelé uvádějí, že to měli už nějak „sesumírované v hlavě a při podávání přihlášky do veřejné soutěže to museli ještě promyslet a dopracovat“. Lze tedy říci, že jejich projekty nevznikají náhodně jako momentální nápady, ale jsou zpravidla výsledkem dosavadní výzkumné práce, na kterou navazuje detailně rozpracovaná výzkumná a aplikační část.

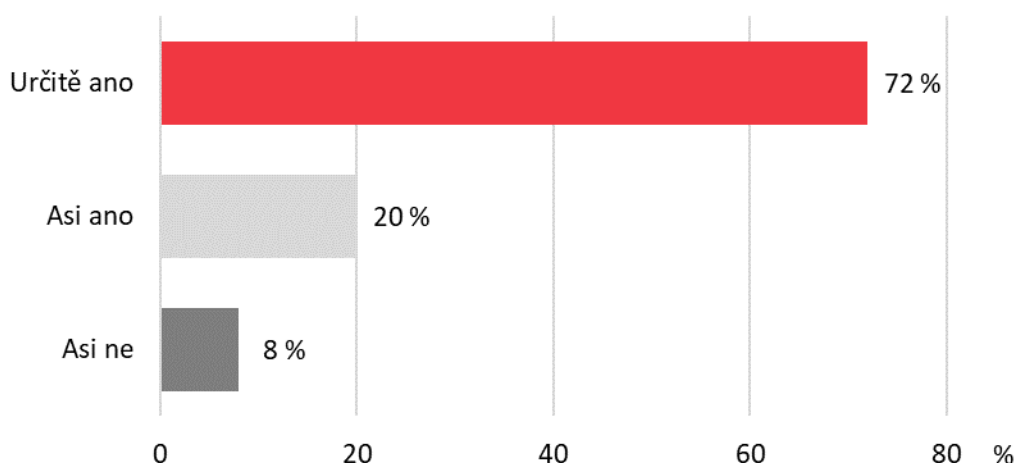
Podpoření řešitelé projektů se rovněž vyjádřili k tomu, zda je zaujaly i **další prioritní výzkumné cíle z programu THÉTA.** Více než polovina (64 %) řešitelů se v tomto směru vyjádřila kladně, a to i přes skutečnost, že jejich odborné zaměření je pro ně určitým limitujícím faktorem. Zbylí (36 %) řešitelé projektů uvedli, že další PVC je nezaujaly a že se o ně ani nijak dále nezajímali.

S tímto tvrzením souvisí další krok řešitelů, tj. reálná úvaha o podání návrhu projektu i na jiné prioritní výzkumné cíle z programu THÉTA. Výsledkem dotazování byly kladné odpovědi většiny řešitelů projektů. Více než polovina (54 %) řešitelů uvedla, že uvažovali hned o několika a 20 % řešitelů pouze o jednom jiném návrhu na PVC. Negativně se v této záležitosti vyjádřilo pouze 26 % řešitelů.

Skutečnost, že většina řešitelů projektů uvažovala zcela reálně o přípravě projektů i na další PVC, svědčí o faktu, že kromě výzkumného zájmu mají tito řešitelé také volné **kapacity pro řešení dalších projektů.** A to

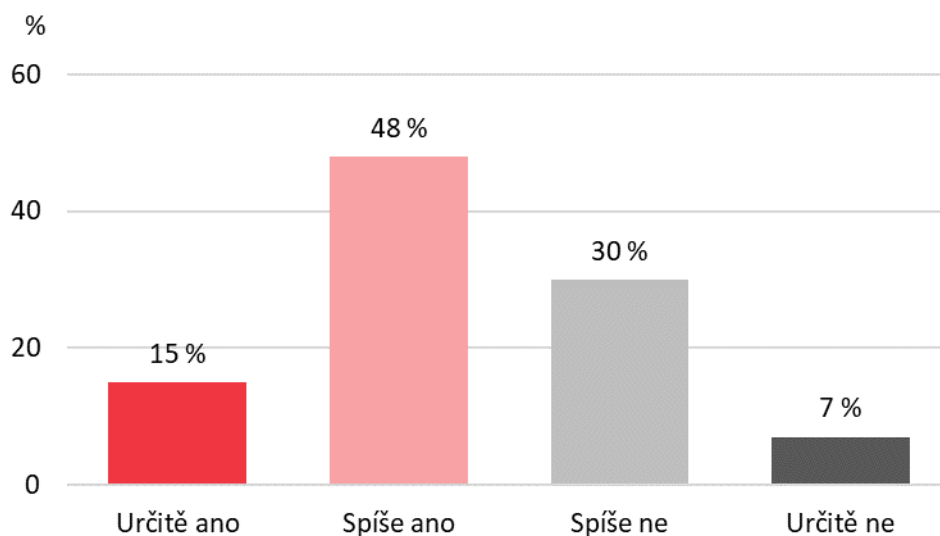
také exaktně potvrdili v dotazníkovém šetření, když podle jejich názoru mají jejich výzkumná pracoviště dostatečné expertní zázemí a **volnou kapacitu k navýšení stávajícího počtu řešených projektů** (viz graf č. 3).

Graf 3: Expertní zázemí a kapacita k navýšení stávajícího počtu řešených projektů (%)

Aplikační garanti v dotazníkovém šetření potvrdili dostatečné expertní zázemí a **volnou kapacitu k navýšení stávajícího počtu řešených projektů**. Celkem 61 % z nich uvedlo, že by mohli garantovat ještě další projekty na jim příslušné či obdobné PVC (viz graf č. 4):

Graf 4: Kapacity aplikačních garantů ke garanci dalších projektů na obdobné PVC

Z deklarované volné výzkumné kapacity řešitelských organizací a zájmu jejich výzkumníků o jiné PVC lze vyvodit závěr, že by **bylo možné intenzivnější využití potenciálu výzkumných organizací**. Nelze tedy vyloučit, že v dalších veřejných soutěžích programu THÉTA dojde ke zvýšení zájmu o tento program provázený nárůstem počtu podaných návrhů projektů.

Program THÉTA a aktualizovaná Státní energetická koncepce

Realizace programu THÉTA se promítá do plnění následujících nástrojů aktualizované Státní energetické koncepce (ASEK), zejm. prostřednictvím příslušných PVC v podprogramu 1 a průřezových PVC podprogramů 2 a 3, a to konkrétně u těchto nástrojů:

- podpořit výzkum a vývoj v oblasti čisté mobility,
- zpracovat vyhledávací studii hodnotící potenciál pro využívání geotermální energie na území České republiky,
- zajistit podporu pilotních projektů VaV v oblasti energetiky v návaznosti na SET plán,
- zpracovat vyhledávací studii lokalit pro další rozvoj jaderných elektráren po roce 2040 (částečně).

Pozn. Tyto body vycházejí především z informací v dokumentu “Zpráva o plnění nástrojů Státní energetické koncepce ČR do roku 2020”.

EO3: Pokrytí potenciálně vhodných institucí, struktura uchazečů a absorpční kapacita

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Program THÉTA pokrývá skupinu relevantních institucí velmi dobře. Absorpční kapacita programu tak, jak byla stanovena v době přípravy programu, odpovídá reálnému stavu.

V rámci veřejných soutěží vyhlášených v programu THÉTA byli úspěšní i tzv. prvopříjemci, tedy organizace, pro které šlo o první podpořené projekty napříč všemi programy TA ČR. Pro některé z nich to byla premiéra v čerpání podpory z oblasti VaVal vůbec. Mezi příjemci podpory v programu THÉTA hrají klíčovou roli veřejné VŠ a firmy, které se angažují v oblasti jaderné energetiky.

V rámci tohoto evaluačního okruhu jsme se nejprve podívali na **instituce, které jsou z pohledu programu THÉTA relevantní**, nicméně **nebyly** příjemci podpory ze strany TA ČR.

Jako aproximaci pojmu *relevantní instituce* jsme stanovili instituci, která má v posledních deseti letech (začátek řešení od roku 2011 včetně) alespoň dva projekty podpořené libovolným poskytovatelem podpory ve VaVal v ČR **mimo TA ČR**, které mají jako hlavní obor JE (nejjaderná energetika) či JF (jaderná energetika). V úvahu jsme brali pouze hlavní příjemce.

Tuto podmínku splňuje pouhých 15 institucí, přičemž jen 4 z nich nepodaly návrh projektu do programu THÉTA. Tato nízká hodnota podporuje konstatování, že **z perspektivy institucí program THÉTA pokrývá energetickou oblast velmi dobře.** Toto zjištění koresponduje i s poněkud expresivním vyjádřením jednoho z členů pracovní skupiny, který v rámci řízeného rozhovoru prohlásil, že *“energetický rybníček je v ČR malý”*.

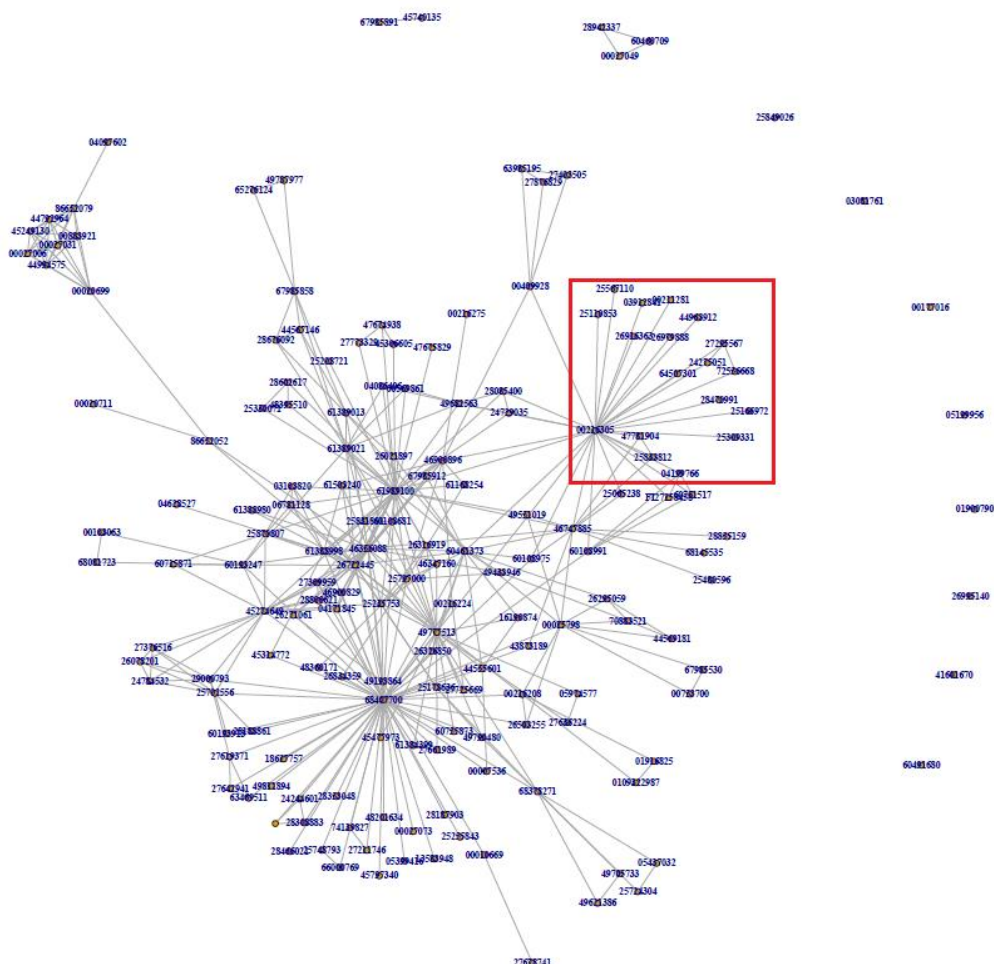
Další pohled poskytuje skladba “prvopříjemců” v rámci TA ČR, tj. institucí, u kterých byl projekt v programu THÉTA prvním projektem, na který získala instituce podporu ze strany TA ČR. **Takových institucí bylo právě 29. Pro 13 z nich pak byl projekt programu THÉTA úplně prvním projektem systému podpory VaVal v ČR, kde instituce figurovala v roli (hlavního) příjemce.**

Program THÉTA tedy má **potenciál přitahovat do systému podpory VaVa nové instituce**, přičemž z hlediska relevantních institucí v průběhu fungování programu tento potenciál naplnil velmi dobře.

Z výše uvedených zjištění vyplývá, že původní přístup k absorpční kapacitě zmíněný v úvodu¹⁰ (který se opíral především o data z ISVaV/CEP a klasifikaci oborů ISVaV), byl zvolen adekvátně.

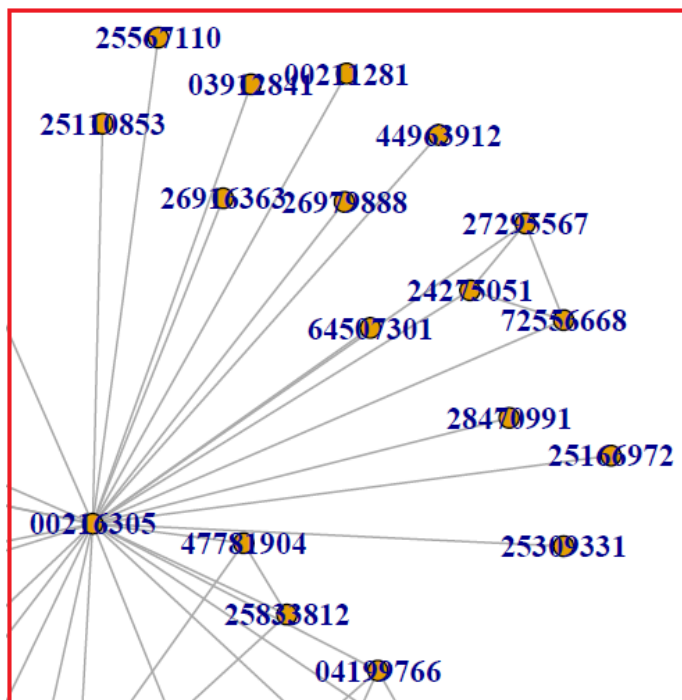
Na řešení projektů programu THÉTA se typicky podílela **konsorcia několika institucí**. Na množině institucí, které participují na jejich řešení, lze tudíž vytvořit relaci “spoluřešitelství”. Síť vztahů je znázorněna v grafu níže. Vrcholy, někdy nazývané uzly, reprezentují instituce, hrany pak spojují ty instituce, které spolu spolupracují na řešení alespoň jednoho projektu v rámci programu THÉTA. V případě všech podpořených projektů v rámci 1.–3. VS (celkově 159 projektů) vypadá graf takto, viz graf č. 5.

Graf 5: Graf spolupráce mezi institucemi v rámci programu THÉTA

¹⁰ Viz kapitola 6 Podkladové studie pro návrh programu THÉTA

Graf 5b: Graf spolupráce mezi institucemi v rámci programu THÉTA – detail institucí spolupracujících s VUT v Brně (IČ: 00216305)

Pozn. na tomto grafu nejsou VŠ členěny na fakulty (tj. univerzita je brána jako celek s jedním IČ). Při zběžném pohledu si lze všimnout “center”, tedy institucí, které vykazují mj. nadprůměrné množství spolupracujících institucí (v rámci programu THÉTA).

Seznam níže obsahuje **deset nejvýznamnějších institucí v rámci uvedeného grafu** (dle hodnoty eigenvector centrality¹¹ sestupně):

1. České vysoké učení technické v Praze
2. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
3. ÚJV Řež, a. s.
4. Centrum výzkumu Řež s.r.o.
5. Západočeská univerzita v Plzni
6. ČEZ, a. s.
7. Ústav termomechaniky AV ČR, v. v. i.
8. Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
9. ŠKODA JS a.s.
10. Vysoké učení technické v Brně

¹¹ Obecně lze v rámci grafu (sítě) modelovat různým způsobem “významnost” jednotlivých vrcholů pomocí tzv. *grafových centralit*. V našem případě jsme použili konkrétně *eigenvector centrality*, která – zhruba řečeno – odráží jak počty hran, které z daného vrcholu vedou (tj. “s kolika dalšími institucemi v rámci projektů programu THÉTA daná instituce spolupracuje”), tak i “významnost” spolupracujících institucí. Tato centralita přiřazuje každé instituci v našem grafu určité skóre, které odráží její významnost v rámci uvedeného modelu – jedná se o reálné číslo z intervalu [0, 1].

V seznamu vidíme **převahu veřejných VŠ**, naproti tomu z ústavů AV ČR se mezi těmito deseti institucemi objevuje pouze jeden ústav. V seznamu se objevily 4 obchodní společnosti, přičemž předmět jejich činnosti se (přínejmenším do určité míry) týká **jaderné energetiky**. **Výsledek lze interpretovat tak, že klíčovou roli v programu THÉTA hrají univerzity a firmy, které se alespoň z části zabývají doménou jaderné energetiky či jaderného strojírenství a souvisejícími oblastmi. Jedná se navíc o instituce, které jsou z hlediska podpory “dobře pokryty” – jsou tradičními příjemci podpory z programu THÉTA, ale i dalších programů TA ČR.**

Pozn. při tvorbě tohoto obsahu byla použita datová sada uchazečů:

<https://data.tacr.cz/resource/project/participants/>, která bude pravděpodobně tvořit základ kolekce otevřených dat poskytovaných TA ČR.

Absorpční kapacita v rámci řízených rozhovorů

Tématu absorpční kapacity se dotkla i otázka *“Je na program alokován dostatek financí?”* v rámci řízených rozhovorů se členy pracovní skupiny: čtyři z pěti respondentů se zmínili o tom, že zvýšení finančních alokací by bylo příznivé, nevyužitá absorpční kapacita zde existuje, přičemž v odpovědích se objevovaly kvantitativně laděné názory typu zvýšení alokovaných prostředků o 20–30 procent.

EO4: Odborné zaměření projektů podaných do programu THÉTA a překryv s ostatními programy TA ČR

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Podané projekty svým tématem spadají do oborů energetiky (jaderné/nejaderné) zcela v souladu se zaměřením programu. U některých shluků projektů však byly zjištěny přesahy do témat z oblasti dopravy a životního prostředí.

Program THÉTA nevykazuje pozorovatelnou míru duplicity s jiným programem TA ČR ani jiných poskytovatelů. Program se částečně překrývá s programem EPSILON TA ČR, s programy MPO a MŽP a také GA ČR, jak po stránce obsahu projektů, tak po stránce řešitelů, resp. příjemců. Míra překryvu je nicméně nízká.

První část tohoto evaluačního okruhu se týká odborného zaměření projektů programu THÉTA. Zdrojem byly částečně řízené rozhovory se členy pracovní skupiny, a především výstupy z desk research (analýzy tématického zaměření projektů).

Odborné zaměření bylo prvotně vymezeno v rámci zadávací dokumentace požadavkem, aby hlavní obor podávaného projektu byl v rámci číselníků ISVaVal jeden z oborů *JE – nejaderná energetika* nebo *JF – jaderná energetika*, resp. příslušné obory klasifikace FORD (v souvislosti s tím byla nejaderná/jaderná energetika vyloučena z některých VS dalších programů – např. EPSILON). Distribuci **podpořených projektů** z hlediska oborů, podprogramů a veřejných soutěží shrnuje tabulka č. 6.

Tabulka 6: Počty/podíly podpořených projektů TK01–TK03 dle oborů číselníku ISVaV/CEP

Hlavní obor	Celkem		PP1		PP2		PP3	
	abs.	podíl [%]	abs.	podíl [%]	abs.	podíl [%]	abs.	podíl [%]
TK01								
JE	37	66,1	12	70,6	16	72,7	9	52,9
JF	19	33,9	5	29,4	6	27,3	8	47,1
Celkem TK01	56	100,0	17	100,0	22	100,0	17	100,0
TK02								
JE	45	77,6	15	75,0	20	87,0	10	66,7
JF	13	22,4	5	25,0	3	13,0	5	33,3
Celkem TK02	58	100,0	20	100,0	23	100,0	15	100,0
TK03								
JE	29	64,4	7	53,8	17	73,9	5	55,6
JF	16	35,6	6	46,2	6	26,1	4	44,4
Celkem TK03	45	100,0	13	100,0	23	100,0	9	100,0
TK celkem								
JE	111	69,8	34	68,0	53	77,9	24	58,5
JF	48	30,2	16	32,0	15	22,1	17	41,5
Celkem	159	100,0	50	100,0	68	100,0	41	100,0

Zdroj: materiály Analytického oddělení vycházející z dat v ISTA

Za pozornost stojí zejména nárůst podílu podpořených projektů z oboru jaderné energetiky (JF) v PP1 3. VS programu THÉTA.

Číselník oborů používaný v rámci CEP však nedokáže postihnout jemnější klasifikaci zaměření projektů. Pro podrobnější vhled do odborného zaměření **podaných projektů** byla provedena shluková (clusterová) analýza metodou, která je popsána mj. v analýze dotazů/požadavků v Helpdesk. V rámci této analýzy byly identifikovány následující shluky projektů. Největší ze shluků uvádíme v rámci této sekce – další shluky, které zahrnovaly alespoň 4 projekty, jsou vypsány stručně v podobě seznamu (kompletní verze je pak k dispozici v příloze na konci tohoto dokumentu). Ještě doplníme, že ve shlucích jsme uvažovali i nepodpořené projekty, neboť jde mj. o ilustraci toho, které projekty program “přitahuje”.

Tabulka 7: Shluk “doprava – vodíkové technologie”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01010011	Ne	Studie využití vodíku v železniční dopravě v ČR
TK02010009	Ano	Zvyšování efektivity železniční dopravy v rámci energetické optimalizace systému multimodální mobility
TK02010187	Ano	Výzkum potenciálu využití vodíkových technologií pro transformaci energetického mixu Moravskoslezského kraje, nízkouhlíkové energetiky a rozvoj nízkoemisní dopravy
TK02030193	Ne	Ostrovni provoz integrované vodíkové jednotky na bázi OZE rozšířený o akumulaci na dva způsoby
TK03010019	Ne	Studie využití vodíku v železniční dopravě v ČR
TK03010062	Ne	Systémová analýza konceptů a podmínek pro rozvoj vodíkových technologií v ČR a Ústeckém kraji
TK03020043	Ne	Pilotní projekt výroby a distribuce vodíku pro dlouhodobě udržitelnou mobilitu s využitím elektrické energie z obnovitelných zdrojů
TK03020137	Ne	System CarEn

Další shluky s alespoň 4 projekty:

- **Shluk “jaderné palivo”** – zahrnuje např. projekty: Výpočtový model pro termomechanické chování palivového proutku se zahrnutím degradačních procesů pokrytí jaderného paliva či Optimalizace skladování použitého jaderného paliva, ...
- **Shluk “ukládání energií”** – zahrnuje např. projekty: Energy Storage při produkci elektřiny či Vyrovnání teplotní špičky pomocí akumulace energie s využitím progresivních materiálů, ...
- **Shluk “kongenerační jednotky/produkce tepla”** – zahrnuje např. projekty: Kogenerační ORC jednotka o tepelném výkonu 120 kW na dřevní štěpku v kontejnerovém provedení či Integrace bateriového úložiště v rámci ORC mikrokogenerační jednotky o tepelném výkonu 50 kW na dřevní štěpku, ...
- **Shluk “bioplyn/biomasa”** – zahrnuje např. projekty: Využití alternativních surovin pro výrobu bioplynu či Nové technologie pro využití energetického obsahu odpadní biomasy, ...
- **Shluk “termonukleární fúze”** – zahrnuje např. projekty: Magnetická diagnostika pro fúzní reaktory či Technologie vysokotlačkových systémů pro využití v oblasti termonukleární fúze, ...
- **Shluk “turbínové stupně”** – zahrnuje např. projekty: Výzkum a vývoj vysoce účinných malorozměrových turbínových stupňů pro energetické bloky menších výkonů či Zvyšování účinnosti turbínových stupňů pracujících v mokré páře, ...
- **Shluk “využití čistírenských kalů”** – zahrnuje např. projekty: Prototyp jednotky pro inovativní přístup energetického a materiálového využití kalů či Energetické využití sušených čistírenských kalů v podmínkách spalování na středně velkých zdrojích s využitím mikrovláknové pyrolýzy, ...

- **Shluk “PSA”** – zahrnuje např. projekty: Vývoj a aplikace metodiky PSA v dozorné praxi SÚJB či Vývoj koncepce a nástrojů pro PSA třetí úrovně, ...

Další shluky obsahovaly méně než čtyři projekty. Celkové (zdrojové) výsledky shlukování jsou k dispozici v Příloze č. 4 – *Výsledky shlukování projektů přijatých do 1.–3. VS programu THÉTA*.

Je zřejmé, že všechny uvedené (“větší”) shluky svým tématem spadají do oborů energetiky (jaderné/nejaderné), u některých však vidíme přesahy do témat dopravy a životního prostředí. Při bližším prozkoumání (viz Příloha v rámci tohoto dokumentu) vidíme, že ve shlucích “PSA” a “bioplyn/biomasa” *nebyl* podpořen ani jeden projekt (příčina nepodpoření však není v rámci evaluace analyzována).

Druhá část tohoto evaluačního okruhu se týkala překryvů programu THÉTA s ostatními programy TA ČR, potažmo s ostatními programy podpory ve VaVal. Ta byla řešena v řízených rozhovorech se členy pracovní skupiny a komplementárně doplněna zjištěními pocházejícími z desk research.

Členové PS odpovídali v rámci řízených rozhovorů nejprve na otázku zaměřenou na duplicitu programu THÉTA s dalšími programy podpory ve VaVal. **Panuje jednomyslný názor, že přímá duplicita s jiným programem neexistuje.**

Poněkud jemnější pohled na problematiku překryvu poskytly odpovědi na otázku, zda program THÉTA “konkuruje” jinému programu ať už TA ČR či jiného poskytovatele. Lze shrnout, že každý program má svůj okruh řešitelů, mírné překryvy existují, přímou konkurenci a duplicitu se podařilo vyřešit.

Komplementární pohled k otázce překryvů poskytují výstupy desk research.

V rámci desk research (analýza podobnosti textů, analýza reportů ISVaV) byly zkoumány překryvy programu THÉTA ze tří perspektiv:

- **obsahová podobnost:** ve kterých programech jsou podporovány projekty, které jsou podobné projektům podpořeným v programu THÉTA,
- **chování řešitelů¹²:** ve kterých programech jsou podporovány projekty mající stejné **řešitele** jako projekty programu THÉTA,
- **chování příjemců:** ve kterých programech jsou podporovány projekty mající stejné **příjemce** jako projekty programu THÉTA.

V rámci přístupu, který pracuje s obsahovou podobností, bylo vybráno 212 podpořených projektů v celém systému podpory VaVal v ČR, které vykazovaly vyšší než (expertně stanovenou) míru podobnosti s (alespoň jedním) projektem podpořeným v programu THÉTA. Distribuce programů, v nichž byly podpořeny, je shrnuta v tabulce č. 8 níže.

¹²Řešitelem je míněna osoba, příjemcem pak organizace – v souladu s názvoslovím ISVaV a ISTA.

Tabulka 8: Distribuce programů s projekty podobnými k projektům podpořeným v programu THÉTA

Kód programu / Program	Počet projektů (z 212)	Poskytovatel
EG / OP PIK	39	MPO
TH / EPSILON	38	TA ČR
GA / GA ČR – standardní projekty	27	GA ČR
TJ / ZÉTA	15	TA ČR
FV / TRIO	14	MPO
EF / OP VVV	11	MŠMT
FW / TREND	9	MPO
SS / Prostředí pro život	6	TA ČR
TD / OMEGA	6	TA ČR
LT / INTER-EXCELLENCE	5	MŠMT

Z hlediska poskytovatelů zaznamenává nejvyšší počty příslušných projektů čtveřice: TA ČR, MPO, MŠMT a GA ČR – to ostatně potvrzují i zjištění získaná během řízených rozhovorů se členy pracovní skupiny.

K obdobným výsledkům (čili ke čtveřici poskytovatelů TA ČR, MPO, MŠMT a GA ČR) dospějeme, pokud budeme analyzovat podpořené projekty k problematice energetiky. “Řeší-li někdo energetický projekt u některého z těchto poskytovatelů, pak je vhodným kandidátem na řešení projektu i v programu THÉTA.”

Na otázku souladu odborného zaměření projektů se záměry poskytovatele (příp. instituce, která je “autorem” PVC) respondenti odpovídají vesměs kladně, případně zmiňují částečnou naplněnost záměrů. Jeden z respondentů podotýká, že “...jsme v zajetí PVC, (...), chtělo by to více „novoenergetických“ témat.”

Uvedené výsledky ukazují, že klíčoví poskytovatelé, s nimiž je vhodné program THÉTA koordinovat, jsou MPO, MŠMT a (možná poněkud překvapivě i) GA ČR z hlediska možného překryvu. **Je to především jejich “nabídka”, která může ovlivnit chování potenciálních příjemců programu THÉTA či programu na něj navazujícího.**

Nejedná se ovšem o překryvy takového rozsahu, které by jakýmkoliv způsobem snižovaly potřebnost či atraktivitu programu THÉTA. Případné podobnosti jednotlivých projektů programu THÉTA s projekty jiných programů jsou přirozeným jevem, rozsah tohoto jevu v případě programu THÉTA nezavdává důvod k přijímání jakýchkoliv opatření.

EO5: Naplňování cílů jednotlivých podprogramů a vzájemné vztahy mezi nimi

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Cíle všech tří podprogramů jsou v zásadě naplňovány, jednotlivé podprogramy mají v rámci programu THÉTA své nezastupitelné místo. Zatímco na druhý podprogram lze nahlížet jako na standardní nástroj podpory ve VaVal, první a třetí podprogram lze brát jako novum. Jako mírně problematická se jeví hranice pro zařazování projektů mezi podprogram 2 a 3.

Klíčovým zdrojem informací pro tuto evaluační otázku byly rozhovory se členy pracovní skupiny a přehled dosavadních výsledků projektů. V rámci úvodní, obecněji pojaté otázky ohledně optimálního definování podprogramů, **v zásadě všichni respondenti potvrdili jejich správné nastavení.**

Jeden z respondentů se vyjádřil takto: “Nechat tak jak je, všechny podprogramy mají svoje místo, hranice mezi podprogramem 2 a podprogramem 3 je trochu fuzzy, ale to je v principu neřešitelné”, dále se objevil názor, že PP jsou “dobře nastavené, jsou tam interpretační vůle, pár projektů ujetě zaměřených, ale jinak dobrá specifikace.” a další z respondentů zmínil i jeden námět: u dlouhodobých projektů (tj. PP3) – nebonifikovat přihlášení k PVC.

Problematika **zařazování projektů do podprogramu 2 vs. podprogramu 3** se objevila nejen v rozhovorech se členy pracovní skupiny, ale i se členy Kanceláře TA ČR: “*Dílčí komplikace byly zaznamenány se zařazením projektů do podprogramů. Uchazeči se špatně zařazovali do podprogramu 2 a 3 a to mohlo vést k vyřazení projektové žádosti. Proto ale vznikla příručka se specifikací podprogramů¹³, která se navíc aktualizovala i pro 4. VS.*”

Při analýze obsahové podobnosti a následném manuálním posouzení byla nalezena pouze jedna dvojice projektů vykazujících určité společné rysy, z nichž jeden byl zařazen do druhého a druhý do třetího podprogramu. Jednalo se o stavební materiály pro jaderný průmysl. **Nelze tedy tvrdit, že by v rámci programu THÉTA existovaly dvojice obsahově podobných projektů, z nichž jeden z nich by náležel do PP2 a druhý do PP3.**

O charakteru jednotlivých podprogramů poskytují určitou informaci rovněž jim příslušející závazné výsledky projektů. Nejčastěji se vyskytující druhy výsledků v jednotlivých podprogramech a veřejných soutěžích shrnuje tabulka č. 9.

Tabulka 9: Nejčastější druhy výsledků v podprogramech a veřejných soutěžích

VS / PP	PP1	PP2	PP3
1. VS	Z – poloprovoz, ověřená technologie (11)	G – technicky realizované výsledky – prototyp, funkční vzorek (22)	V – výzkumná zpráva (34)
2. VS	N – certifikované metodiky, postupy a specializované mapy s odborným obsahem (20)	G – technicky realizované výsledky – prototyp, funkční vzorek (36)	V – výzkumná zpráva (23) a G – technicky realizované výsledky – prototyp, funkční vzorek (23)
3. VS	N – certifikované metodiky, postupy a specializované mapy (10)	G – prototyp, funkční vzorek (40)	PP3 výsledky druhu G – prototyp, funkční vzorek (17)

Zdroj: materiály Analytického oddělení

¹³ K dispozici na https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2021/02/10/1612948266_P%C5%99%C3%ADloha%20%C4%8D.%203%20-%20Specifikace%20jednotliv%C3%BDch%20podprogram%C5%AF.pdf

Podrobnější vhlad do problematiky poskytují další podkladové materiály připravované pro PS. Uvedené druhy nejpočetnějších výsledků v zásadě korespondují s cíli jednotlivých podprogramů, za zmínku ovšem stojí změna na nejvyšší příčce v PP3 ve 3. VS, kde nejčastějším druhem výsledku se stal výsledek druhu G (prototyp, funkční vzorek), který tak odsunul výsledek typu V (výzkumná zpráva), což může indikovat intenzivnější zaměření na aplikované/aplikovatelné výsledky.

Vzhledem k zaměření **prvního podprogramu** byla provedena **analýza podobnosti projektů v něm podpořených s podpořenými projekty programu BETA, resp. BETA2**. Určitá míra podobnosti byla shledána pouze u dvou dvojic projektů. Nicméně v těchto dvou případech se jednalo odlišně zaměřené projekty, které spojovala např. podobná doména. **Celkově lze tudíž konstatovat, že překryv projektů v PP1 THÉTA a programu BETA, resp. BETA2 je zanedbatelný.**

V předcházejících vyhlášených soutěžích programu THÉTA byly dále zjištěny **dva podané** projekty, které svým zaměřením byly duplicitní vůči projektům v programu BETA2. Tyto projekty však nakonec **nebyly** v rámci programu THÉTA podpořeny.

V současné době je vyhlášena 4. VS a momentálně běží lhůta pro podání návrhů projektů. Vzhledem k zaměření jednoho z PVC v této veřejné soutěži by mohlo dojít k případné duplicitě vůči projektu v programu BETA2. Tato situace je však sledována a pokud by k tomu mělo dojít, budou podniknuty takové kroky, aby k podpora dvojic duplicitních projektů nebyla realizována.

EO6: Role aplikačního garanta

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Hlavní úlohou AG je přispět k tomu, aby byl výsledek řešení projektu využitelný a následně i využívaný v praxi. Aplikační garant může být interní, pokud náleží mezi řešitele projektu nebo externí, pokud mezi řešitele nenáleží. Podmínky pro aplikační garanty se liší dle jednotlivých podprogramů z hlediska toho, zda se vyžaduje interní či externí aplikační garantství.

Hlavním záměrem aplikačního garantství (dále také "AG") v Programu THÉTA je zajištění lepší využitelnosti výsledků podpořených projektů a propojení řešitelů s praxí. Tento předpoklad se ukazuje jako funkční.

Zkušenosti s tímto konceptem hodnotí řešitelé i samotní aplikační garanti pozitivně (74 % řešitelů a 93 % AG).

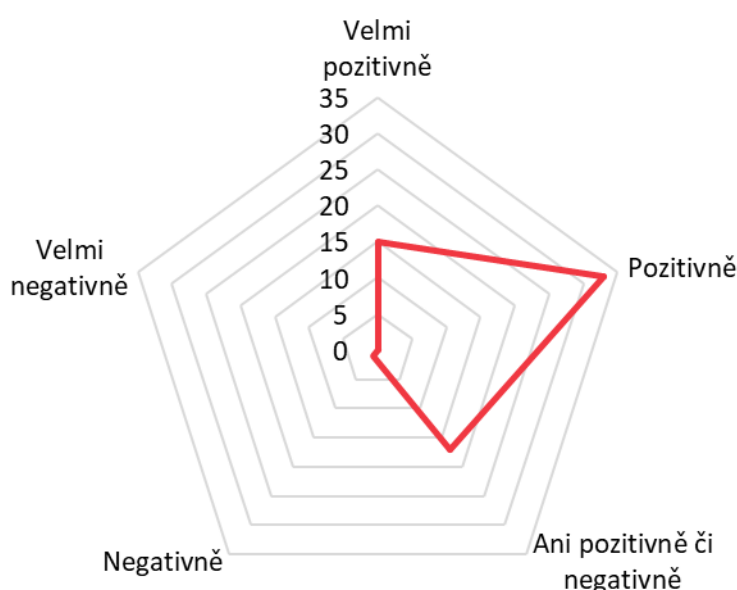
Velmi pozitivně je hodnocena i vzájemná spolupráce. Aplikační garanti mají dle slov řešitelů zájem o průběh realizace projektu a konečné výsledky a řešitelé mají při řešení projektu dle garantů profesionální přístup.

Za největší pozitiva garantství je považováno propojení řešitelů s praxí a tím i lepší uplatnitelnost výsledků. Za negativum určitá administrativní a časová náročnost a potřeba přizpůsobit řešení projektu potřebám a zájmům AG.

Garanti zmínili problematiku nedostatečné odbornosti některých hodnotitelů při hodnocení návrhů projektů podaných do veřejných soutěží.

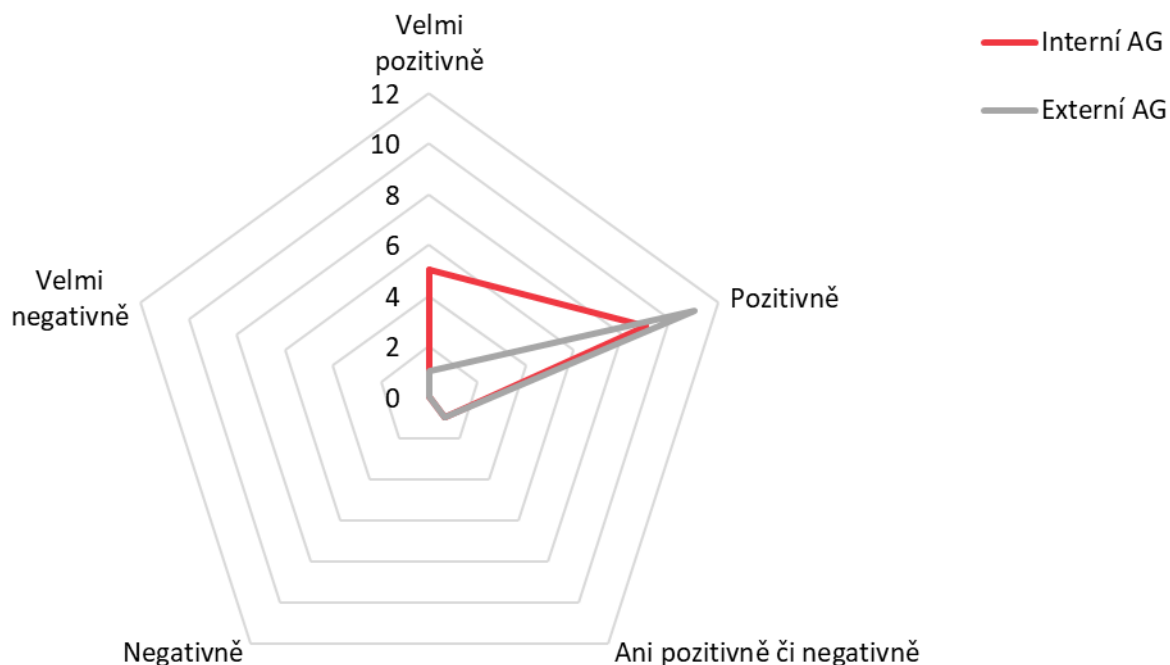
Řešitelé projektů hodnotí koncept aplikačního garantství převážně pozitivně. V rámci dotazníkového šetření uvedlo 74 % řešitelů kladné hodnocení konceptu aplikačního garantství (23 % řešitelů vnímá AG velmi pozitivně a 51 % pozitivně). Ambivalentní postoj mělo 24 % řešitelů a ve 2 % případů je vnímán negativně. I během rozhovorů bylo vyjádření řešitelů obdobné. Vyzdvihovali zejména možnost úzké spolupráce a komunikace s potenciálním uživatelem budoucího výsledku a schopnost AG definovat požadavky a parametry těchto výsledků.

Graf 6: Vnímání konceptu aplikačního garanta ze strany řešitelů

Ze strany garantů je pozitivní vnímání konceptu ještě výraznější a to v 93 % odpovědí. Je však třeba zdůraznit, že se v tomto případě jedná o sebehodnocení vlastní role a lze to tedy do značné míry očekávat. Jako velmi pozitivní ho vnímá 22 % AG a 71 % jako pozitivní. Zbýlých 7 % respondentů má postoj neutrální a žádný z dotázaných se ke konceptu AG nestaví negativně. Mezi konkrétními přínosy uvedli garanti možnost ovlivňovat průběh řešení a tím urychlit aplikaci výsledků na trhu. Jako osobní přínos vnímají získané informace a zkušenosti, které pak mohou využít ve vlastní činnosti. Jeden z respondentů je rád za menší zátěž v porovnání s tím, kdy musí projekt realizovat a řídit sami, doslova: „*Nemusíme projekt zadávat sami a pak hlídat neřízenou střelu.*“ Na druhou stranu spatřují garanti, kteří byli osloveni v rámci rozhovorů, značný přínos i pro stranu řešitelů, kteří mají detailní informace o tom, co je v praxi potřeba a mohou realizaci přizpůsobovat konkrétním požadavkům.

Graf 7: Vnímání konceptu aplikačního garanta ze strany aplikačních garantů

Vzájemná spolupráce je z obou stran hodnocena jako bezproblémová. Řešitelé uvádí, že se aplikační garanti zajímají o průběh řešení projektu a mají zájem na konečném výsledku. Nemají důvody pro výměnu svých AG. Garanti hodnotí z druhé strany přístup řešitelů jako profesionální a spolupráci excelentní. Pouze ve výjimečných případech zazněly negativní zkušenosti, kdy řešitel svého AG dostatečně neinformuje o průběhu řešení a musí být ze strany garanta vyzván k realizaci kontrolních dní.

Obě strany hodnotily také pozitivní a negativní stránky na aplikačním garantství. Jejich odpovědi lze s určitou mírou zjednodušení rozdělit do kategorií níže – tabulky č. 10 a 11. Z důvodu propojení logicky souvisejících odpovědí nejsou kategorie seřazeny dle četností.

Tabulka 10: Pozitivní stránky aplikačního garantství

Pozitivní stránky	
Řešitelé	
Sleduje uplatnitelnost výsledku v praxi a vývoj trhu	
Poskytuje cenné informace, technickou podporu a kontakty	
Zajišťuje odborný vhled z praxe a minimalizaci rizik	
Aplikační garanti	
Možnost ovlivnit průběh realizace a využitelnost výsledků	
Nové informace, znalosti a navázání spolupráce	
Nízká administrativní zátěž	

Tabulka 11: Negativní stránky aplikačního garantství

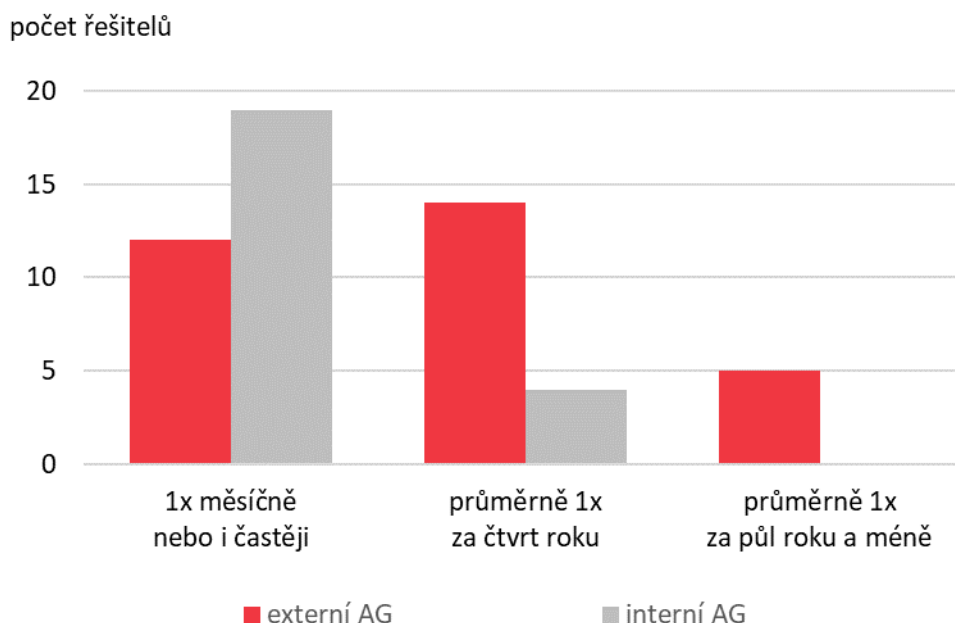
NEGATIVNÍ STRÁNKY
Řešitelé
Administrativa navíc a časová náročnost
Potřeba přizpůsobit řešení projektu potřebám a zájmům AG
Nepřenesení znalosti AG o trhu k řešiteli a jeho nezáměr po ukončení projektu
Aplikační garanti
Administrativní a časová náročnost
Náklady
Rozdílné cíle AG a řešitele

Zdroj: výsledky dotazníkových šetření a řízených rozhovorů

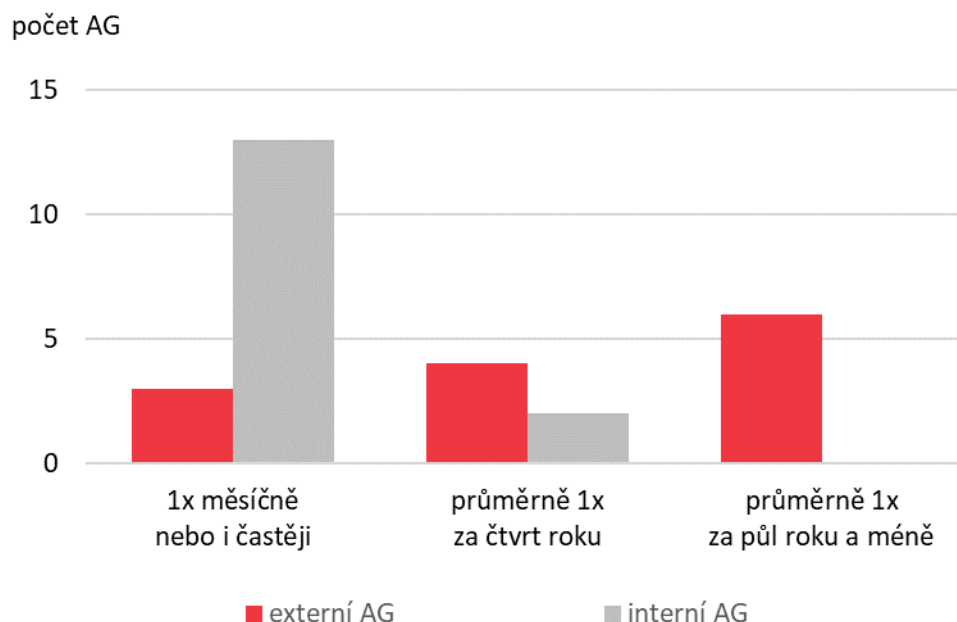
Důležitou stránkou vztahu mezi řešiteli a AG je jejich vzájemná komunikace. Dle vyjádření obou stran probíhá komunikace ve většině případů v průměru 1x měsíčně nebo i častěji.

Tuto variantu min. 1x měsíčně zvolilo 72 % řešitelů v případě komunikace s interním AG a 51 % s externím AG. To vypovídá o výrazně častější komunikaci řešitelů se svými interními AG oproti externím. Aplikační garanti uvedli variantu komunikace min. 1x měsíčně v 57 %. Druhou nejčastější variantou je průměrná komunikace 1x za čtvrt roku. Podrobnější rozložení odpovědí viz. grafy č. 8 a 9 níže.

Graf 8: Průměrný kontakt mezi AG a řešiteli (dle řešitelů)

Graf 9: Průměrný kontakt mezi AG a řešiteli (dle AG)

Částečná shoda mezi oběma skupinami dotázaných byla i v případě iniciativy vzájemné komunikace. Nejčastěji probíhá ve vzájemné spolupráci. Aplikační garanti zvolili tuto variantu v 64 %, řešitelé pak v 52 %. Rozchází se však v případě druhé nejčastější varianty. AG vypověděli, že jsou to oni, kteří oslovují řešitele s připomínkami a náměty k realizaci projektu (ve 22 % případů) a až následně řešitelé kontaktují AG s požadavky a úkoly (5 %). Řešitelé naopak uvedli, že ve 43 % jsou oni iniciátorem komunikace s AG a iniciativa garantů ke spolupráci je jen v 5 % případů. Lze předpokládat, že se do dotazníkového šetření zapojili převážně respondenti z aktivnějších řad AG a řešitelů a jejich odpověď tedy odpovídá zkušenosti, kterou z reálného fungování mají. Důležité je, že není iniciativa komunikace výrazně vychýlena pouze pro jednu skupinu.

Informace poskytované ze strany TA ČR jsou podle většiny garantů kompletní a dostatečně nebo alespoň částečně srozumitelné. Zcela srozumitelné jsou informace pro více než polovinu respondentů, částečně srozumitelné pro 40 % odpovídajících a pro 7 % AG nejsou informace srozumitelné vůbec. Během rozhovorů uvedli garanti například, že by uvítali **blíže informace ke svým povinnostem**.

Celkově vnímají oslovení garanti program THÉTA jako dobře nastavený, přínosný a potřebný. Vnímají i postupné zlepšování formálních požadavků, které jim zprvu nevyhovovaly.

Hodnotící systém návrhů projektů dle vyjádření AG funguje dobře, tvoří potřebné síto pro výběr projektů a k podchycení případných duplicit. Nicméně ojediněle se vyskytují připomínky AG k nedostatečné odbornosti některých hodnotitelů při hodnocení návrhů projektů podaných do veřejných soutěží.

Vcelku dobře hodnotí AG spolupráci s TA ČR. Jeden z oslovených garantů shrnul dojmy ze spolupráce s agenturou takto: „S TA ČR spolupracuji již řadu let a stále vnímám zlepšování v komunikaci a nastavené administrativě, což velmi oceňuji“.

TA ČR však ve svých veřejných soutěžích upouští od používání pojmu aplikační garant, zejména s ohledem na pravidla veřejné podpory a rozpory při používání tohoto pojmu. Snahou TA ČR je zaměřit se spíše na kvalitativní stránku aplikovatelnosti výstupů/výsledků výzkumu v praxi a nikoli pouhou existenci potvrzených příloh (aplikačním garantem). Uchazeči ve 4. VS programu THÉTA ve všech podprogramech uplatnitelnost výstupů/výsledků v praxi dokládají formou jejího popisu v návrhu projektu. V projektech PP2 a v PP3 již není vyžadována role aplikačního garanta. Role aplikačního garanta tak byla ponechána pouze v PP1, který je zaměřen na výzkum ve veřejném zájmu a je nutné prokázat, že veřejná správa má o výstupy/výsledky zájem (povinnou přílohou je Letter of Intent). V PP1 je aplikační garant součástí dobře popsání systému, který je navázán na pravidla resortů, pro které je podprogram určen. TA ČR také očekává, že toto pozitivně ovlivní správnost zařazení projektů do PP3. S ohledem na charakter PP3, kde je výzkum v raných stádiích a u výstupů/výsledků se neočekává okamžitá aplikace v praxi.

Vzhledem k výše popsanému “útlumu” institutu aplikačního garantství v kontextu programu THÉTA a v zásadě pozitivního naladění aplikačních garantů zde vzniká **příležitost navázat spolupráci (zástupců) aplikačních garantů a TA ČR v jiných oblastech.**

EO7: Životní cyklus projektu v rámci ISTA, struktura dat v rámci ISTA

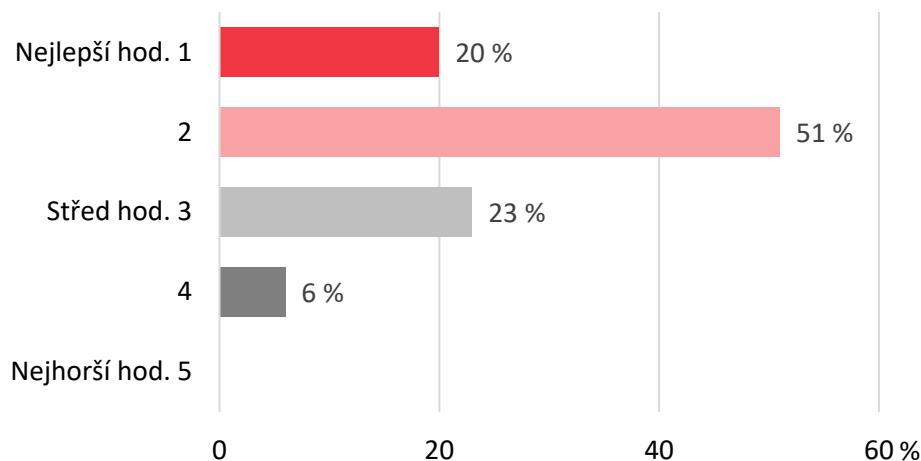
Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

Systém ISTA se z pohledu dvou hlavních cílových skupin šetření (příjemci a hodnotitelé projektů) jeví jako uživatelsky přívětivý, pro uživatele návodný a napomáhající při procesu přípravy projektu. Obě cílové skupiny si ovšem nejsou vědomy zásadních nedostatků ve fungování tohoto systému. Zjištěné nedostatky mají dílčí, nikoliv systémový charakter. Hodnotitelům a pracovníkům KaTA poskytuje systém ISTA data a informace v takovém rozsahu a formě, které umožňují až na výjimky efektivní práci, existují však oblasti, kde je prostor pro zlepšení: lepší pokrytí některých aspektů projektu na jedné straně, zmenšení množství některých vyžadovaných informací na straně druhé.

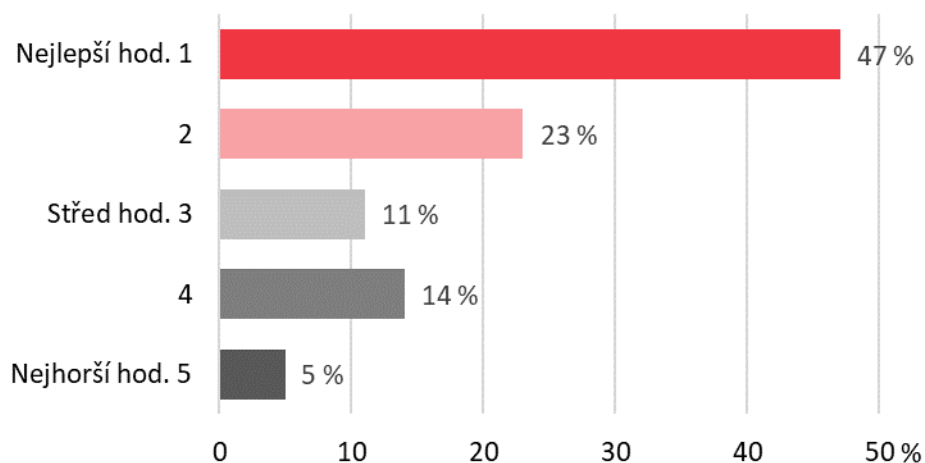
Obě skupiny (řešitelé, hodnotitelé) byly nejprve požádány o **zhodnocení uživatelské přívětivosti systému ISTA**, přičemž byla použita „školní, pětistupňová škála“ (1 nejlepší, 5 nejhorší hodnocení).

Výsledky jsou shrnuty v grafech č. 10 a 11 – první pro skupinu řešitelů (počet respondentů: 66), druhý pro skupinu hodnotitelů (počet respondentů: 45)

Graf 10: Uživatelská přívětivost informačního systému ISTA (%) z pohledu řešitelů

Graf 11: Uživatelská přívětivost informačního systému ISTA (%) z pohledu hodnotitelů

Podíl těch, kteří hodnotili uživatelskou přívětivost systému ISTA hodnotou 1 nebo 2, byl v obou skupinách prakticky shodný, přibližně 70 procent. V případě řešitelů převažovalo hodnocení 2, naproti tomu v případě hodnotitelů hodnocení 1. Jako pravděpodobná příčina tohoto rozdílu se jeví jiný charakter práce se systémem.

Řešitelé v naprosté většině uvádějí, že systém ISTA podporuje přípravu projektů – 43 % řešitelů hodnotí tuto pomoc jako velkou a 54 % řešitelů jako částečnou. Pozitivní ohlasy mívají vesměs obecný charakter, případné negativní reakce či spíše náměty k vylepšení jsou převážně konkrétnějšího charakteru. Jako příklad můžeme uvést podnět směřovaný na určitou oblast: „*zadávání úvazků by mohlo mít hromadnou tabulku (sloupce–roky; řádky–řešitelé; buňky–úvazky) a ne, jako teď, že se úvazky zadávají u každého řešitele zvlášť.*“

Z pohledu řešitelů mírně převládá názor (53 % vs. 47 %), že množství vyžadovaných dat/informací by mělo být (částečně) zredukováno, oproti názoru, že není zapotřebí nic měnit. Zastánci druhého názoru dodávají, že v porovnání s ostatními podávanými projekty u jiných poskytovatelů není množství dat neúměrné. Někteří „zastánci redukce“ v této souvislosti uvádějí i konkrétní pasáže, např. „není nutné uvádět přínosy pro jednotlivé členy konsorcia“, další pak viz příloha č. 1.

Další otázky v dotazníkovém šetření mezi řešiteli směřovaly k pozitivním a negativním stránkám systému ISTA. Opět se setkáváme s tím, že **pozitivní odpovědi mají obecnější charakter než negativní, které jsou typicky konkrétnější**. Stejně tomu tak bylo i v případě hodnotitelů (negativní stránky se v jejich případě týkaly především orientace v systému, ukládání dat a uživatelského rozhraní). V odpovědích jsme zaznamenali vyjádření např. *„jednoduchost, přehlednost, systém je velmi návodný a srozumitelný, co se týče jednotlivých položek“* vs. *„při změně v klíčové osoby nedochází ke změně jména v ISTA, i když je jeho změna schválena. Je to velmi matoucí.“*

Konkrétnější analýzu a interpretaci pozitivních a negativních stránek ISTA lze najít v příloze. Obecně lze říci, že **výrazně** převažovalo pozitivní hodnocení.

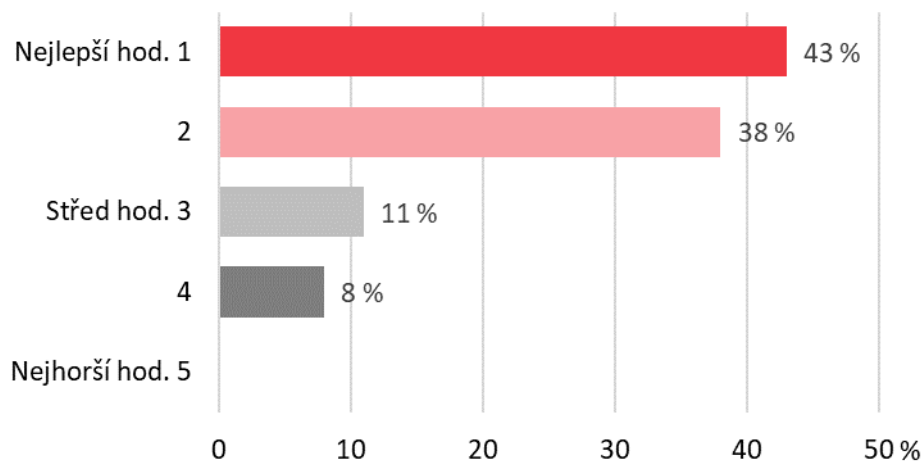
V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že **služeb Helpdesku využívá přes 90 % řešitelů projektů**. Jedná se ale typicky o občasné využívání, přičemž zde existuje určitá návaznost na negativní stránky systému ISTA.

(“Textová”) analýza Helpdesku – konkrétně dotazů/požadavků v kategoriích veřejná soutěž a realizace projektu programu THÉTA – poskytla další z pohledů na problémy spojené s využíváním systému ISTA. **Nejpočetnější shluk obsahující 24 dotazů/požadavků z celkových 526** se týkal povinných či nepovinných příloh projektové žádosti a příloh dokládajících jednotlivé výsledky projektu, resp. jejich povinné formy odevzdání.

Druhý nejpočetnější shluk dotazů/požadavků (22 z celkových 526) zahrnoval zadávání konkrétních údajů do systému ISTA (rodná čísla, finanční ukazatele, informace o statutárních orgánech). A třetí největší se pak týkal především vykazování (nepřímých) nákladů, vykazování flat rate, míry podpory a definování účinné spolupráce.

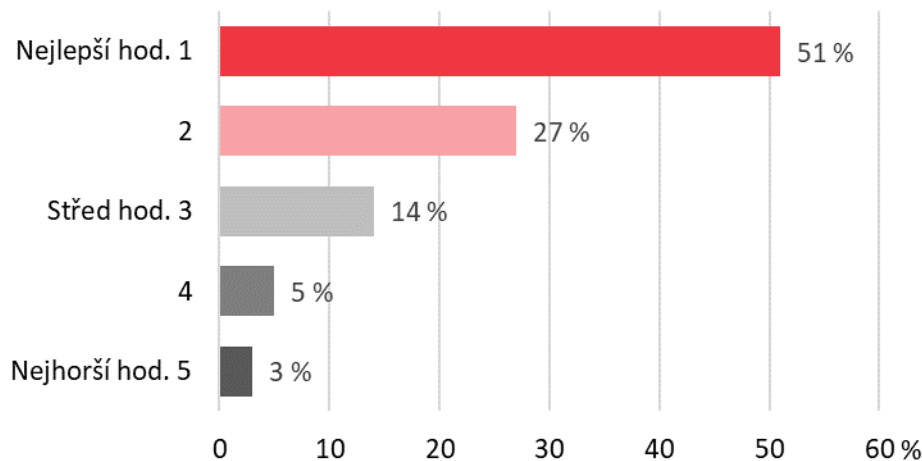
V případě hodnotitelů byla hodnocena rovněž dostupnost Helpdesk podpory k systému ISTA. Výsledky shrnuje graf č. 12.

Graf 12: Hodnocení dostupnosti help desk podpory (%)

Hodnotitelé byli dále dotazováni na způsob a kvalitu proškolení k ISTA, výsledky shrnuty v grafu č. 13.

Graf 13: Hodnocení způsobu a kvality proškolení k ISTA (%)

Na **hodnotitele** pak cílila otázka zaměřená na to, **zda jsou informace požadované od uchazečů v přihlášce pro účely hodnocení návrhů projektů dostatečné či nikoliv**: Odpovědi respondentů byly ve velké většině kladné, (ANO : NE v poměru 35 : 6.)

V následné otevřené otázce pak respondenti mohli uvést to, jaké další informace by z pohledu hodnocení uvítali. Ze šesti odpovědí se ve třech objevuje **požadavek na konkrétnější popis projektu či výsledků**, dále se objevil požadavek na podrobnější popis situace v tuzemsku a zahraničí.

Životního cyklu projektů v rámci systému ISTA se rovněž týká zjištění získané v rámci rozhovoru se zaměstnancem/zaměstnankyní KaTA. Jde konkrétně o změnové řízení: „Navíc je pozitivní, že již rok běží všechny tyto procesy a změny v systému ISTA (dříve se jednalo o “papírové” dokládání žádostí).“

EO8: Vnímání administrativní náročnosti programu na straně příjemců a poskytovatele

Souhrnná odpověď na evaluační otázku:

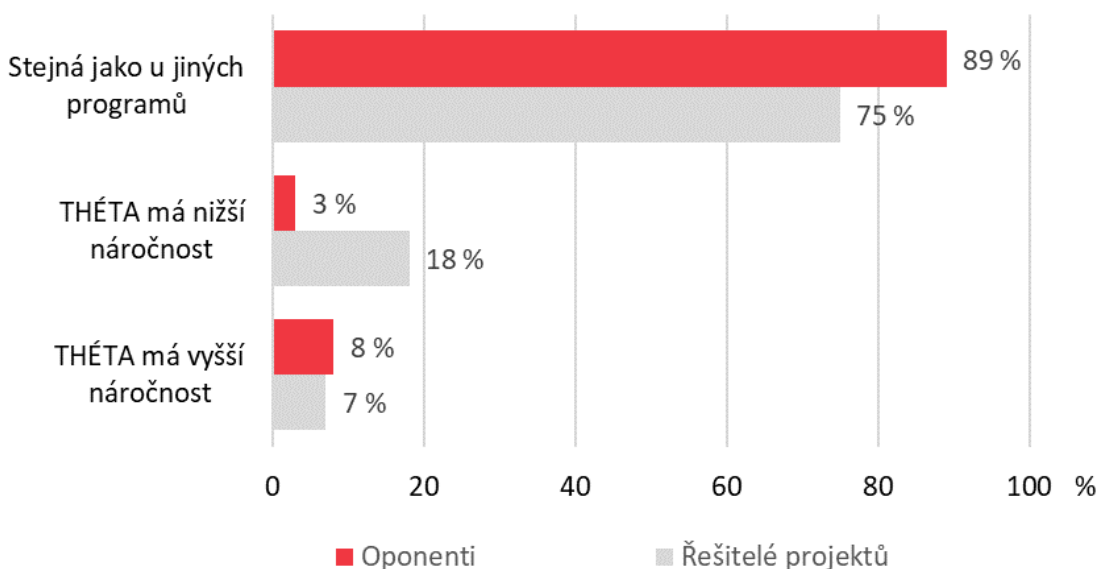
Administrativní náročnost programu THÉTA je srovnatelná v porovnání s obdobnými dotačními programy. Z pohledu řešitelů projektů je administrativně nejnáročnější oblastí příprava projektů a následně pak proces jejich ukončení. Za administrativně a věcně náročné jsou rovněž pokládány změny v rozpočtu a finanční náležitosti.

Z pohledu poskytovatelů je program THÉTA srovnatelný v administrativní náročnosti s ostatními programy TA ČR, nejnáročnější jsou závěrečná oponentní řízení a v současné době změnová řízení, a to v důsledku pandemie covid-19.

Administrativní náročnost programu THÉTA řešitelé projektů hodnotili prostřednictvím srovnání s obdobnými dotačními programy. Řešitelé projektů posuzovali, zda program THÉTA má vyšší, stejnou nebo nižší administrativní náročnost než obdobné dotační programy. **Výsledky odpovědí řešitelů ukázaly, že administrativní náročnost THÉTY je srovnatelná, tedy přibližně na stejné úrovni jako u obdobných programů. Toto hodnocení zastává většina (75 %) řešitelů projektů.** Odlišné hodnocení vyjádřila pouze čtvrtina řešitelů, přitom nižší náročnost programu THÉTA zastává 18 % a vyšší administrativní náročnost programu THÉTA 7 % řešitelů.

Administrativní náročnost programu THÉTA hodnotili rovněž **opONENTI projektů**. Shodně jako řešitelé projektů, si většina myslí, že administrativní náročnost programu THÉTA je stejná jako u obdobných programů. Tento názor zastává 89 % hodnotitelů. Odlišně se k tomu vyjádřila jen malá část (11 %) oponentů projektů, viz graf č. 14.

Graf 14: Administrativní náročnost programu THÉTA v porovnání s obdobnými programy (%)

Z pohledu poskytovatele (pracovníků TA ČR) není program nadměrně administrativně náročný, je přijatelný a ve svých nárocích víceméně srovnatelný s obdobnými programy TA ČR. Srovnatelnost je dána zejména tím, že se u tohoto programu jedná o omezený počet uchazečů a zkušené žadatele o projekt. Tito žadatelé do značné míry znají postupy a přípravy implementace.

Podrobnější pohled na administrativní náročnost programu THÉTA ukázal, že řešitelé projektů za nejnáročnější oblast administrativních prací považují přípravu projektu. Za další v pořadí je označováno ukončení projektu a s tím související zpracování závěrečné zprávy a implementačních plánů. Za administrativně náročné jsou také považovány změny v rozpočtu a jakékoli administrativní práce související s finančními záležitostmi.

Pokud jde o administrativní náročnost přípravy projektu, je pro řešitele projektů důležitá srozumitelnost a úplnost zadávací dokumentace. Řešitelé projektů hodnotili srozumitelnost a úplnost zadávací dokumentace pozitivně¹⁴, srozumitelnost obdržela průměrnou známku 2 a úplnost průměrnou známku 2,1. To znamená, že se dílčí připomínky k zadávací dokumentaci vyskytují, svědčí o tom ostatně i frekvence dotazů k této problematice na Helpdesk TA ČR.

Směrem k zadávací dokumentaci řešitelé projektů doporučují, aby všechny materiály, podklady a důležité informace byly obsaženy v jednom dokumentu a řešitelé je nemuseli složitě a zdlouhavě vyhledávat na základě odkazů.

Z hlediska poskytovatelů jsou za nejnáročnější oblasti administrativních prací považována závěrečná oponentní řízení, kdy dochází k jednorázovému přetížení administrátorů programu. V současné době (pandemie covid-19) k tomu přináležejí ještě nárůst počtu změnových řízení, kdy do stanoveného limitu dvou

¹⁴ Školní, pětistupňové známkování, kde 1 je nejlepší a 5 znamená nejhorší hodnocení

T A

Program **Théta**

Č R

měsíců musí být vyřízeny žádosti řešitelů projektů. Praxe je v tomto směru taková, že příjemci (realizátoři) projektů mají mnohem vyšší tendenci telefonovat administrátorům na TA ČR, než si přečíst manuál/příručku, kde jsou informace uvedeny. Pozitivní skutečností v řešení těchto záležitostí je fakt, že již rok běží všechny tyto procesy a změny v systému ISTA (dříve se jednalo o “papírové” dokládání žádostí).

Návrhy a doporučení

- Připravit metodické materiály, které nabídnou řešitelům, potažmo zástupcům příjemcům, postupy řešení nejčastěji se vyskytujícími problémových situací, zejména těch, které se týkají změn ve financích (“how-tos”). Materiály by byly založené na příkladech, přičemž forma může být různorodá (od katalogu převážně textové podoby, přes online semináře až po krátká videa).
- Stanovit alespoň hrubá, obecná kritéria, která mají PVC splňovat (např. v oblasti granularity) v rámci pracovní skupiny programu THÉTA. Nastavit transparentní proces tvorby PVC ve smyslu podmínek zapojování dalších externích organizací (typu potenciálních řešitelů) mimo jednotlivé resorty.
- Informovat zástupce aplikačních garantů o možnosti stát se hodnotiteli návrhů projektů podaných do veřejných soutěží a tímto způsobem tak napomoci zvýšení počtu hodnotitelů se specifickými znalostmi z oboru energetiky i specifík projektů programu THÉTA.
- Informovat zástupce aplikačních garantů o dění v TA ČR, např. nabídka zasílání newsletteru, TA.DI, ...
- Provést důkladnou demografickou, statistickou a kvalifikační analýzu fungování a práce hodnotitelů (napříč programy) s cílem odhalit případné anomálie či nekonzistence. Návrh má obecnější charakter, netýká se jen programu THÉTA.
- Provést revizi vyžadovaných položek v přihlášce v ISTA z pohledu užití jednotlivých položek ze strany poskytovatele (tj. TA ČR) – „nevyžadujeme informaci, se kterou dále nepracujeme či s ní neplánujeme pracovat“. Jde zejména o položky, které pomohou vytipovat ti, kteří považují proces podávání přihlášky přes ISTA příliš komplikovaný. Dále u jednotlivých položek ověřit, zda jsou požadovány ve formátu/strukturu, která usnadňuje jejich následné zpracování bez nutnosti provádět různé transformace, extrakce (např. z nestrukturovaných dokumentů typu Letter of Intent) atp.
- Detailněji prozkoumat procesy přípravy projektů u zástupců nejtípcičtějších příjemců s cílem identifikovat nejnáročnější části přípravy projektové přihlášky. Cílem je vytipovat ty části procesu, kde lze docílit nejvýznamnějšího snížení administrativní náročnosti přípravy návrhu projektu na straně potenciálního příjemce. (Příklad: velká VŠ – možnost redukce opakovaného zadávání/odůvodňování konkrétních skutečností) – zejm. v rámci budoucích evaluací.
- Informovat relevantní instituce před/v době vyhlášení VS o programu THÉTA a jeho možnostech.

Použité zdroje a literatura

- Podkladová studie pro návrh programu THÉTA (dostupné na: https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2019/09/27/1569568029_Podkladova_studie_navrh_programu_THETA.pdf)
- Materiály připravované Analytickým oddělením pro jednání PS, vč. analýzy bodového hodnocení PVC (interní materiály TA ČR)
- Zpráva o plnění nástrojů Státní energetické koncepce ČR do roku 2020 (dostupné na: <https://www.mpo.cz/assets/cz/energetika/statni-energeticka-politika/2021/2/Zprava-o-plneni-nastroju-SEK-do-roku-2020.pdf>)
- Zápisy z jednání KR TA ČR (dostupné na: <https://drive.google.com/drive/folders/1fKcrNlt5q2PGciBo563yzmTi0e4uuJNX>)
- Specifikace podprogramů programu THÉTA (dostupné na: https://www.tacr.cz/wp-content/uploads/documents/2021/02/10/1612948266_P%C5%99%C3%ADloha%20%C4%8D.%203%20-%20Specifikace%20jednotliv%C3%BDch%20podprogram%C5%AF.pdf)

Seznam příloh

- Příloha č. 1: Vyhodnocení dotazníkových šetření **(externí příloha)**
- Příloha č. 2: Vyhodnocení řízených rozhovorů **(externí příloha)**
- Příloha č. 3: Analýza témat Helpdesk v kategoriích spojených s programem THÉTA **(externí příloha)**
- Příloha č. 4: Výsledky shlukování projektů přijatých do 1.–3. VS programu THÉTA **(externí příloha)**
- Příloha č. 5: Graf spolupráce na podpořených projektech 1.–3. VS programu THÉTA **(externí příloha)**

Příloha č. 4: přehled shluků obsahově/tématicky podobných projektů programu THÉTA

Shluk “doprava–vodíkové technologie”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01010011	Ne	Studie využití vodíku v železniční dopravě v ČR
TK02010009	Ano	Zvyšování efektivity železniční dopravy v rámci energetické optimalizace systému multimodální mobility
TK02010187	Ano	Výzkum potenciálu využití vodíkových technologií pro transformaci energetického mixu Moravskoslezského kraje, nízkouhlíkové energetiky a rozvoj nízkoemisní dopravy
TK02030193	Ne	Ostrovni provoz integrované vodíkové jednotky na bázi OZE rozšířený o akumulaci na dva způsoby
TK03010019	Ne	Studie využití vodíku v železniční dopravě v ČR
TK03010062	Ne	Systémová analýza konceptů a podmínek pro rozvoj vodíkových technologií v ČR a Ústeckém kraji
TK03020043	Ne	Pilotní projekt výroby a distribuce vodíku pro dlouhodobě udržitelnou mobilitu s využitím elektrické energie z obnovitelných zdrojů
TK03020137	Ne	Systém CarEn

Shluk “jaderné palivo”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01010206	Ano	Výpočtový model pro termomechanické chování palivového proutku se zahrnutím degradačních procesů pokrytí jaderného paliva
TK02010102	Ano	Optimalizace skladování použitého jaderného paliva
TK02010135	Ne	Vývoj a aplikace metodiky pro ověřování bezpečnostních parametrů nových vsázek paliva v EDU a ETE
TK02010136	Ano	Vývoj a aplikace metodiky pro ověřování podkritičnosti vyhořelého jaderného paliva EDU a ETE (VJP) (burn-up credit)
TK03010171	Ano	Vývoj a aplikace metodiky pro ověřování bezpečnostních parametrů nových vsázek paliva v EDU a ETE

Shluk “ukládání energií”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01030036	Ne	Energy Storage při produkci elektřiny.
TK02030069	Ano	Energy Storage při produkci elektřiny
TK03030108	Ne	Vyrovnaní teploty špičky pomocí akumulace energie s využitím progresivních materiálů
TK03030109	Ano	Vývoj technologického celku pro inovativní ukládání energií s využitím fázové změny materiálu
TK03030179	Ne	Valerie – Vysokokapacitní akumulace energie

Shluk “kongenerační jednotky/produkce tepla”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01020061	Ano	Kogenerační ORC jednotka o tepelném výkonu 120 kW na dřevní štěpku v kontejnerovém provedení
TK01020075	Ano	Integrace bateriového úložiště v rámci ORC mikrokogenerační jednotky o tepelném výkonu 50 kW na dřevní štěpku
TK02020123	Ano	Pístový spalovací motor pro energetické využití přímo chlazený pracovní látkou ORC pro komplexní využití produkovaného tepla
TK03020218	Ne	Integrované technologie tepelných zdrojů a ORC

Shluk “bioplyn/biomasa”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01030085	Ne	Využití alternativních surovin pro výrobu bioplynu
TK02030014	Ne	Nové technologie pro využití energetického obsahu odpadní biomasy
TK03030093	Ne	Nové technologie pro lokální využití energetického obsahu odpadní biomasy
TK03030178	Ne	Využití alternativních surovin pro výrobu bioplynu

Shluk “termonukleární fúze”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01030133	Ne	Magnetická diagnostika pro fúzní reaktory
TK02030066	Ne	Magnetická diagnostika pro prostředí s vysokými teplotami a ionizujícím zářením
TK02030119	Ano	Technologie vysokootáčkových systémů pro využití v oblasti termonukleární fúze
TK03030070	Ano	MAGnetická Senzorika Termojaderných Energetických Reaktorů (MASTER)

Shluk “turbínové stupně”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01020010	Ne	Výzkum a vývoj vysoce účinných malorozměrových turbínových stupňů pro energetické bloky menších výkonů.
TK01020029	Ano	Zvyšování účinnosti turbínových stupňů pracujících v mokré páře
TK02020081	Ano	Výzkum a vývoj vysoce účinných malorozměrových turbínových stupňů pro energetické bloky menších výkonů.
TK03020061	Ano	Plně a středně reakční přetížené stupně pro nové aplikace v energetice

Shluk “využití čistírenských kalů”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK01020095	Ne	Prototyp jednotky pro inovativní přístup energetického a materiálového využití kalů
TK01030138	Ne	Energetické využití sušených čistírenských kalů v podmínkách spalování na středně velkých zdrojích s využitím mikrovlnné pyrolýzy
TK02020149	Ano	Efektivní využití odpadů z čistíren odpadních vod – integrace energetického a materiálového využití čistírenského kalu
TK02030074	Ne	Energetické využití sušených čistírenských kalů v podmínkách spalování na středně velkých zdrojích

Shluk “PSA”

Kód projektu	Podpořen (podepsána smlouva)	Název projektu
TK03010172	Ne	Vývoj a aplikace metodiky PSA v dozorné praxi SÚJB
TK03010220	Ne	Vývoj koncepce a nástrojů pro PSA třetí úrovně
TK03010222	Ne	Vývoj komplexního metodického rámce a prostředků podpory pro využití metod PSA v dozorné praxi SÚJB
TK03020221	Ne	Rozvoj metod a nástrojů pro nové aplikace PSA a rizikově orientovaného rozhodování při provozu jaderně energetických technologií